

miedema accountants

Bezoekadres Martiniplein 12

8601 EG Sneek

Postadres Postbus 60

8600 AB Sneek

t 0515 - 43 75 75

f 0515 - 43 75 85

e info@miedema.ac

i www.miedema.ac

ABN Amro NL69 ABNA 0462 9203 72

Rabobank NL34 RABO 0122 633 245

KvK Leeuwarden 63024349

BTW NL 8550.59.928.B01

Stichting Ubbo Emmius Fonds
t.a.v. de heer drs. R.D.J. Kouwenhoven, directeur
Postbus 72
9700 AB GRONINGEN

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan de directie van Stichting Ubbo Emmius Fonds

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Stichting Ubbo Emmius Fonds te Groningen gecontroleerd. Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Ubbo Emmius Fonds per 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 voor Fondsenwervende instellingen.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2023;
2. de staat van baten en lasten over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Ubbo Emmius Fonds zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 105.000. De materialiteit is gebaseerd op 2,5% van de som der lasten. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij zijn met het bestuur overeengekomen dat wij aan het bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven € 7.500 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het meest belangrijk waren tijdens onze controle van de jaarrekening. De kernpunten van onze controle hebben wij met Het bestuur gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken.

Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot deze kernpunten bepaald in het kader van de jaarrekeningcontrole als geheel. Onze bevindingen ten aanzien van de individuele kernpunten moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen over deze kernpunten.

Proces betaling van bestedingen aan de doelstelling

Bij de uitvoering van onze controle besteden wij aandacht aan het proces van toezegging en uitbetaling van de bestedingen aan de doelstelling en de gevolgen voor in de staat van baten en lasten op te nemen lasten. Deze controle is van belang voor de controle van de rechtmatigheid van de uitbetalingen en de volledigheid van de aangegane verplichtingen.

Proces inning van toegezegde bijdragen

Bij de uitvoering van onze controle besteden wij aandacht aan het proces van inning van toegezegde bijdragen en de gevolgen voor in de staat van baten en lasten op te nemen baten en de in de balans op te nemen vorderingen. Deze controle is van belang voor de controle van de volledigheid van de verantwoording van de baten en voor de waardering, het bestaan en de rubricering van de vorderingen van toegezegde bijdragen.

Samenstelling vermogen

Bij de controle besteden wij aandacht aan de verdeling van het resultaat over specifieke bestemmingsfondsen en bestemmingsreserves en de continuïteitsreserve. Tevens besteden wij aandacht aan de classificatie van aan derden toegezegde bedragen als bestemmingsfonds of als opeisbare verplichting.

Waardering geschonken certificaten van aandelen

Voor de waardering van om niet verkregen certificaten van aandelen, waarvoor op balansdatum geen reële waarde bekend is, besteden wij aandacht aan de juiste toepassing van de in de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving opgenomen regelgeving.

Liquide middelen en beleggingen

Bij de uitvoering van de controle besteden wij aandacht aan de waardering en classificatie van liquide middelen en beleggingen en de presentatie van ongerealiseerde koersresultaten.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- het verslag van de directeur;
- toelichting bestemmingsreserve per project;
- detailstaat van baten en lasten

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 voor Fondsenwervende instellingen is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaarden 650 en 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 voor Fondsenwervende instellingen.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directie en het bestuur voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 voor Fondsenwervende instellingen. In dit kader is de directie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de directie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- en het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met het bestuur hebben besproken. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

Sneek, 3 april 2024

Miedema Accountants, namens deze

ValidSigned door drs. D. van der Bij RA RB
op 23-04-2024

drs. D. van der Bij RA RB

Jaarverslag 2023

Inhoudsopgave

Colofon:

Vormgeving:
G2K Creative Agency,
Groningen/Amsterdam

Fotografie:
Nick Hannes, met uitzondering van
pag 6: Eddo Hartmann
pag 8: Silvio Zangarini
pag 16 en 22: Reyer Boxem
pag 18: eigen foto
pag 19: Jan van de Kam
pag 20: Tjeerd Bouma
pag 24 (l) en 27: Marleen Annema
pag 24 (r) eigen foto

Interviews:
Nienke Beintema

Dit verslag is gecontroleerd door
Miedema Accountants te Sneek.
De controleverklaring is op te vragen
via info@uef.nl

Contact:

Bezoekadres:
Oude Kijk in 't Jatstraat 41
9712 EC Groningen

Postadres:
Postbus 72
9700 AB Groningen

T: (+31) 050 363 7595
E: info@uef.nl

www.uef.nl

1	Bestuursverslag 2023	4	2	Financieel verslag 2023	40
1.1.	Vertrouwen, Stef Kranendijk	6	2.1	Kengetallen	42
1.2.	Algemeen: over het UEF en de RUG	8	2.2.	Balans per 31 december 2023	43
1.3.	Het UEF 2023 in vogelvlucht	10	2.3.	Staat van baten en lasten over 2023	44
1.4	Ontwikkelingen	12	2.4.	Kasstroomoverzicht over 2023	45
1.5	Toekenningen	14	2.5.	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	46
1.6.	Meegaan met de vragen van de tijd dankzij langjarige financiering, Jacquélien Scherpen	16	2.6.	Toelichting op de balans per 31 december 2023	48
1.7.	Een kleine beurs met grote gevolgen, Hacen el-Hacen	18	2.7.	Toelichting op de staat van baten en lasten over 2023	52
1.8.	Hoe de “handigheid” van moleculen zichzelf in stand houdt, Neil Chan	22	Bijlagen		54
1.9.	Disciplines komen samen in de computers van de toekomst, Anouk Goossens en Thomas Tiotto	24	1	Overzicht Bestemmingsreserves en –fondsen	54
1.10	Financieel beleid en financiële resultaten	28	2	Baten en lasten UEF	56
1.11	Bestuur, commissies en team	32			
1.12	Dankwoord	36			

1

Bestuursverslag 2023

1.1

Vertrouwen

Enkele jaren geleden hebben we ons als Ubbo Emmius Fonds het doel gesteld om te professionaliseren. We waren enorm gegroeid en wilden recht doen aan onze nieuwe omvang en status. Als ik terugkijk op het jaar 2023 ben ik trots op wat we inmiddels allemaal voor elkaar hebben gekregen. Zoals u in dit jaarverslag kunt lezen: ons fonds staat als een huis en heeft een solide basis om nog verder te groeien.

De belangrijkste mijlpaal is voor mij het M20 Promotieprogramma dat dit jaar volledig van start kon gaan voor de komende vijf jaar. Onze intentie is dat dit programma nog veel langer gaat lopen en dat we de komende decennia jaarlijks tien grants uitkeren aan jonge, talentvolle onderzoekers die zo op allerlei onderzoeksgebieden op zoek kunnen gaan naar fundamentele antwoorden op de vraagstukken waar we als samenleving voor staan.

Naast dit M20-programma steunen we nog veel meer veelbelovende onderzoeksprojecten op het gebied van onder meer nanotechnologie, gezondheid, ecologie en computertechnologie. De impact daarvan is enorm op maatschappelijk en persoonlijk vlak. Voor tientallen jaren gaan we als fonds bijdragen aan de ontwikkeling van kennis, de samenleving en de Rijksuniversiteit Groningen en honderden onderzoekers en studenten krijgen dankzij het UEF de mogelijkheid zich te ontplooien.

Bijzondere aandacht vraag ik voor het interview in dit jaarverslag met een aantal wetenschappers die betrokken zijn bij CogniGron, de computer van de toekomst, onderzoek dat door het Ubbo Emmius Fonds gefinancierd wordt dankzij een recente zeer genereuze schenking van een alumnus. De huidige digitale vorm van computing vergt gigantisch veel energie, denk aan de enorme windparken die vele energie slurpende

datacenters aansturen in Nederland. Onze hersenen daarentegen kunnen met onze analoge manier van computing met slechts 20 watt aan energie ongelooflijk veel data simultaan verwerken. CogniGron, een project waarin de faculteit Science & Engineering en het gerenommeerde Zernike Institute for Advanced Materials nauw samenwerken, ontwikkelt materialen die qua functies vergelijkbaar zijn met onze hersenen. De doelstelling is om zo onze energie-efficiënte analoge vorm van computing als het ware samen te laten smelten met de bestaande digitale vorm van computing. CogniGron is wereldwijd een voorloper in deze vorm van zogenaamde neuromorphic computing.

Ik kijk met veel vertrouwen naar de toekomst van het Ubbo Emmius Fonds en vooral naar de bijdragen die ons fonds levert en zal leveren aan de samenleving. Namens het bestuur wil ik alle donateurs, foundations, instellingen en partners bedanken voor hun betrokkenheid. Ook bedank ik de medewerkers van A&F en de leden van onze adviescommissies. Het is dankzij de inzet van al die mensen die ons een warm hart toedragen dat wij als fonds ons devies ook werkelijk waar kunnen maken: moving science forward.

Stef Kranendijk
Voorzitter Ubbo Emmius Fonds

Stef Kranendijk
Voorzitter Ubbo
Emmius Fonds

1.2

Algemeen

Over het Ubbo Emmius Fonds

Het Ubbo Emmius Fonds, voluit 'Stichting Ubbo Emmius Fonds, de Groningen University Foundation' (RSIN 816046591), steunt vooruitstrevend onderzoek en onderwijs aan de Rijksuniversiteit Groningen. Want, wetenschap verandert de wereld. Door fundamentele vragen te stellen over bijvoorbeeld gezondheid, duurzaamheid, energie of cultuur vinden we oplossingen voor de vraagstukken waar onze wereld voor staat. Ons fonds richt zich op de RUG, maar is wel onafhankelijk van de universiteit. We hebben een zelfstandig, onbezoldigd bestuur van merendeels RUG-alumni. De afdeling Alumni relaties en Fondsenwerving van de universiteit ondersteunt ons in onze werkzaamheden. Het UEF is een door het CBF Erkend Goed Doel en is als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI) vrijgesteld van erf- en schenkbelasting. We onderschrijven de beginselen zoals vastgelegd in de CBF code voor Goed Bestuur en voeren onze werkzaamheden uit zonder winstoogmerk. Ons fonds is vernoemd naar de eerste rector van de Rijksuniversiteit Groningen: Ubbo Emmius (1547-1625).

Over de Rijksuniversiteit Groningen

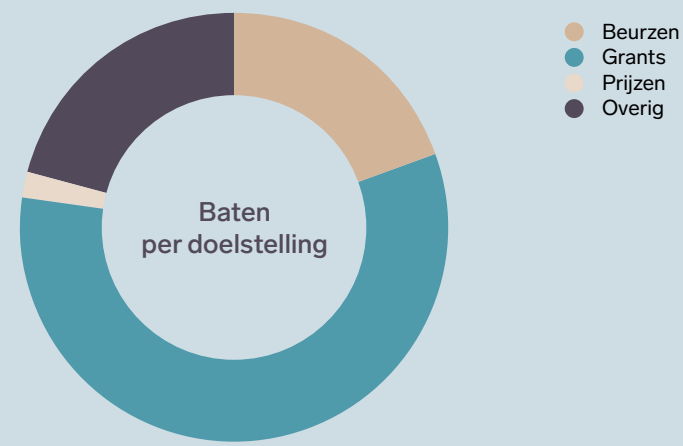
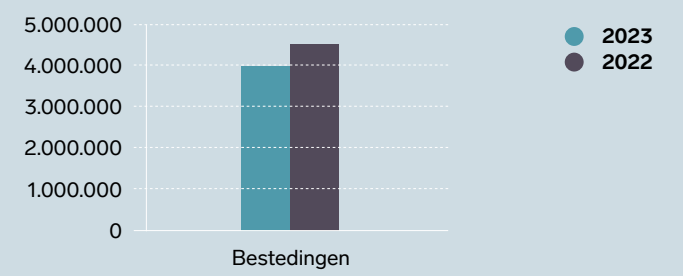
De Rijksuniversiteit Groningen is een internationaal georiënteerde universiteit, verankerd in Noord-Nederland, met een rijke academische traditie. Sinds haar oprichting in 1614 heeft de RUG grote academici voortgebracht, zoals de eerste vrouwelijke student in Nederland, de eerste Nederlandse ruimtevaarder en meerdere Nobelprijswinnaars. De RUG hoort bij de mondiale top van universiteiten met een top 100-klassering in onder andere de ARWU Shanghai Ranking en de THE World University Rankings. Het is een brede universiteit met onderzoek en onderwijs in alfa, bèta, gamma en medische wetenschappen. Dat biedt de mogelijkheid om interdisciplinair te werken en vraagstukken vanuit verschillende kennisgebieden in samenhang te benaderen. De RUG is nauw verbonden met het Universitair Medisch Centrum Groningen.

1.3

Het UEF 2023 in vogelvlucht

Bestedingen:

2023	2022
3.901.207	4.554.873

Dit waren onze bestedingen per doelstelling:

Thema	Bestedingen	Percentage
Beurzen	€ 351.945	9%
Grants	€ 3.516.452	90,1%
Prijzen	€ 17.500	0,5%
Overig	€ 15.310	0,4%
Totaal	€ 3.901.207	100%

Dit waren onze baten per doelstelling:

Thema	Baten	Percentage
Beurzen	€ 81.248	19,7%
Grants	€ 237.905	57,7%
Prijzen	€ 7.500	1,8%
Overig	€ 85.798	20,8%
Totaal	€ 412.451	100%

Onze doelstelling:

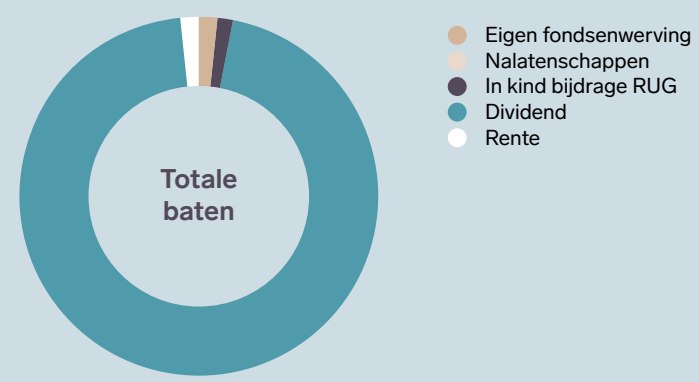
De bevordering van het onderwijs en het onderzoek aan de Rijksuniversiteit Groningen en alles wat daarmee in de ruimste zin verband houdt.

Onze missie:

Dankzij de onderzoeks- en onderwijsprojecten die gesteund worden door het Ubbo Emmius Fonds, kunnen antwoorden gezocht worden op vragen die, wereldwijd, spelen in onze maatschappij. Want wetenschap is de basis voor vooruitgang.

Dit waren onze totale baten (incl. financiële baten) in 2023:

Totale baten		
Eigen fondsenwerving	€ 412.451	1,8%
Nalatenschappen	€ 0	0%
In kind bijdrage RUG	€ 306.000	1,4%
Dividend	€ 21.292.307	95,4%
Rente	€ 312.749	1,4%
Totaal	€ 22.323.507	100%

Dit was het karakter van onze baten:

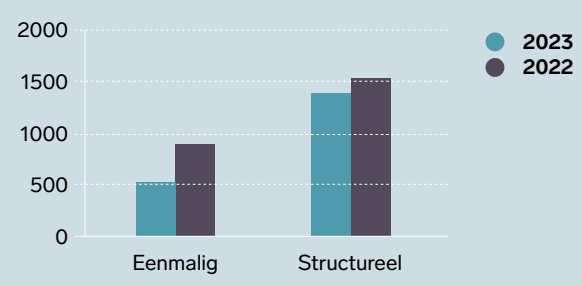
Eenmalig	€ 21.990.007
Structureel	€ 333.500
Totaal	€ 22.323.507

Dit was de herkomst van onze totale baten:

Non-profit	€ 579.000
Particulieren	€ 21.431.758
Profit	€ 312.749
Totaal	€ 22.323.507

Zo gaven onze donateurs:

Aantal donaties	2023	2022
Eenmalig	545	886
Structureel	1450	1524
Totaal	1995	2410

1.4

Ontwikkelingen

In 2023 zijn we verder gegaan op het pad van concretisering, realisering en stabilisering. Dat betekent dat we onze governance, onze protocollen, het beleggings- en bestedingsbeleid, de fondsenwerving en het relatiebeheer steeds verder professionaliseren. Zo is er in 2023 een bestedingscommissie geïnstalleerd, een acceptatieprotocol voor giften opgesteld, en is de call for proposals (aanvraagprocedure) verder ontwikkeld.

Normalisering

De afhandeling van de grote gift uit 2016 gaat een laatste fase in. Voor het laatst ontvingen we in 2023 een aanzienlijk bedrag als onderdeel van deze schenking. Hierna zullen we hieruit alleen nog enkele relatief beperkte bedragen ontvangen. Deze gift van in totaal ongeveer 144 miljoen euro, en de impact daarvan, is in eerdere verslagen uitgebreid toegelicht. Omdat de schenking in verschillende, ongelijke tranches is uitgekeerd – het grootste deel in 2021- zijn onze jaarcijfers, zoals baten en bestedingsratio's, op dit moment nog zeer wisselend. In 2023 zien we al een normalisering, de komende jaren zal die verder doorzetten.

M20 Promotieprogramma

Het M20 Promotieprogramma ging, na een succesvolle pilot vorig jaar, volledig van start. Vanuit dit programma, bekostigd uit de hierboven genoemde grote gift, worden de komende decennia jaarlijks tien PhD-grants toegekend. De ontvangsten uit reguliere fondsenwerving zijn lager dan in 2022. Dat komt met name omdat we ook afgelopen jaar vooral gericht waren op ons beleid en bestuur en weinig actieve fondsenwervingsactiviteiten konden ondernemen. Ook is een nalatenschap die we in 2023 hebben aanvaard nog niet meegenomen in onze baten omdat de omvang nog niet volledig bekend is.

Bestuur en team

Heleen ten Heggeler-Verloop is als zesde lid toegetreden tot ons bestuur. Zij zal zich als bestuurslid met name op de fondsenwerving gaan richten. Stef Kranendijk volgde in februari Eddie Perdok op als voorzitter. De werkzaamheden die de afdeling A&F van de universiteit voor ons doet werden tot nog toe - en ook in 2023- als gift in kind gezien. Besloten is, dat de personeelskosten die A&F voor ons maakt vanaf 2024 gefaseerd door het UEF vergoed gaan worden. Vanaf 2024 zal het A&F-team bovendien worden uitgebreid om actieve fondsenwerving beter te kunnen ondersteunen.

Fondsen op naam

Het Ubbo Emmius Fonds biedt donateurs de mogelijkheid om, onder auspiciën van het UEF, een fonds op naam op te richten en zo op een persoonlijke en substantiële wijze bij te dragen aan onderzoeks- en onderwijsprogramma's. In 2023 is er een nieuw fonds bijgekomen: DigiFonds Noord, dat zich richt op educatie in ICT, internet en digitalisering. Dit was al een project van het UEF, maar is nu statutair en administratief opgenomen als fonds op naam. Enkele van onze fondsen op naam zijn in de praktijk niet actief. We zullen daarom de komende jaren in nauw overleg met de betrokkenen onze subfondsen zo veel mogelijk opschonen.

Bestemmingsreserves

Een aantal bestemmingsreserves die niet langer actief zijn, zijn opgeschoond. Eventuele restanten uit de aangehouden reserveringen zijn toegevoegd aan de bestemmingsreserve onderwijs en onderzoek algemeen.

Communicatie

Voor haar communicatie maakt het UEF vooral gebruik van de kanalen van de RUG, zoals het alumnimagazine Broerstraat 5, nieuwsbrieven en alumnibijeenkomsten. Daarnaast hebben we een eigen site uuf.nl met informatie over onze projecten, interviews, nieuws en achtergronden.

Maatschappelijke aspecten van ondernemen

Moving science forward, luidt ons devies. Maatschappelijke relevantie en verantwoording staan daarbij centraal voor ons fonds. De onderzoeks- en onderwijsprojecten die we steunen gaan over belangrijke medische, economische, sociale en culturele vraagstukken. In de manier waarop wij ons vermogen beheren houden we sterk rekening met de maatschappelijke impact. Ons bestuur en de adviescommissies bestaan volledig uit vrijwilligers.

1.5

Toekenningen

In 2023 heeft ons fonds 3.901.207 euro toegekend aan onderzoeksprojecten en (studie)beurzen. Het bedrag is lager dan vorig jaar. Veel van onze bestedingen zijn namelijk al in eerdere jaren toegekend. Ook waren er minder aanvragen en dus minder eenmalige bestedingen.

Doelstellingen

We maken in onze doelstellingen onderscheid tussen grants (ondersteuning wetenschappelijk onderzoek en onderzoeksbeurzen voor PhD's), beurzen (studiebeurzen voor studenten), prijzen (stimuleringsprijzen voor studenten, docenten en onderzoekers) en overig. Ons bestuur bepaalt welke projecten gefinancierd worden, al is het grootste deel van de door het UEF beheerde gelden wel in meer of mindere mate geoormerkt. Die gelden moeten dus besteed worden conform de doelstellingen waarvoor ze geworven of gedoneerd zijn.

Bestedingscommissie

In 2023 is een bestedingscommissie ingesteld die het bestuur adviseert bij de toekenningen. De commissie telt vier leden, afkomstig uit de finance, cybersecurity, healthy ageing en journalistiek. Daarnaast is een toekenningsregeling ontwikkeld om aanvragen zo goed mogelijk te kunnen afhandelen. Het fonds op naam Eric Bleumink Fellowship heeft een eigen bestuur dat de beurzen toekent.

Aansluiting RUG

De projecten die wij steunen zijn zeer gevarieerd, van een kleine beurs of aanmoedigingsprijs tot grootschalig onderzoek. Ze moeten, waar mogelijk, aansluiten bij de aandachtsgebieden van de Rijksuniversiteit Groningen. De universiteit legt de nadruk op interdisciplinair onderzoek en onderwijs, met als doel wetenschap doelgerichter in te zetten voor de maatschappij in interactie met het bedrijfsleven, instellingen en non-profitorganisaties. Daarvoor heeft de RUG vier Schools opgericht rond de thema's energietransitie en klimaatverandering, gezond ouder worden, digitale en technologische innovatie, en duurzaam bestuur. Het UEF wil met name via het M20 Promotieprogramma de RUG Schools ondersteunen.

Mijlpaal

Het is een mijlpaal dat het M20 Promotieprogramma, na een succesvolle pilot in 2022, nu volledig van start is gegaan. De komende vijf jaar zullen vanuit dit programma jaarlijks tien promotieplaatsen aan de RUG Schools worden bekostigd. Het uiteindelijke doel is dat dit programma meerdere decennia gaat lopen en ongeveer 350 M20-grants mogelijk zal maken.

Andere belangrijke projecten die wij steunen zijn twee onderzoeken van Nobelprijswinnaar Ben Feringa naar respectievelijk ontstaan van leven en 'slimme' medicijnen; onderzoekscentrum CogniGron, waar gewerkt wordt aan de fundamentele voor de computers van de toekomst; het CoCost-programma rond natuurbeheer en -bescherming in het Greater Serengeti-Mara Ecosystem in Oostelijk Afrika; wereldwijd trekvogelonderzoek van de groep van Theunis Piersma, en het Eric Bleumink Fellowship dat studenten uit arme landen de mogelijkheid biedt een masterstudie te volgen in Groningen. Op onze website uef.nl is meer informatie te vinden over deze en andere UEF-projecten.

1.6

Meegaan met de vragen van de tijd dankzij langjarige financiering

Rector Magnificus Jacquélien Scherpen over het M20 Promotieprogramma en het belang van interdisciplinair onderzoek

Na een succesvolle pilot is het nu volop van start: het M20-Promotieprogramma, gefinancierd door het Ubbo Emmius Fonds. Dankzij M20 kunnen jaarlijks tien jonge promovendi aan de slag bij de vier nieuwe, maatschappijgerichte onderzoeksscholen van de RUG. Rector Magnificus Jacquélien Scherpen: 'M20 geeft een enorme boost aan interdisciplinaire samenwerking.'

De grote uitdagingen van vandaag, zoals de energietransitie, klimaatverandering, vergrijzing en de opkomst van AI, vragen om creatieve oplossingen vanuit verschillende invalshoeken. Dat is de gedachte achter de koers die de RUG de laatste jaren vaart. 'De universiteit zet vol in op interdisciplinair onderzoek voor maatschappelijke toepassingen', vertelt Jacquélien Scherpen, Rector Magnificus van de RUG. 'Recent hebben we daarom vier nieuwe onderzoeksscholen opgericht, die nadrukkelijk over de grenzen van de faculteiten heen kijken.' Het gaat om de Schools for Public Health, Sustainable Development, Energy & Climate, en Digital Society, Technology & AI.

Geweldig blij mee

'De Schools hebben een enorme impuls gekregen door het M20-Promotieprogramma', vertelt Scherpen. 'Dit programma financiert elk jaar tien promotieplaatsen voor jonge onderzoekers bij de vier Schools – in ieder geval voor de komende vijf jaar, maar de ambitie is voor de komende decennia. Daar zijn we geweldig blij mee. Dit is namelijk een type onderzoek dat heel moeilijk te financieren is uit reguliere middelen.'

Waarom is dat? Scherpen gaat er eens goed voor zitten. 'Ten eerste omdat het om zulk vernieuwend onderzoek gaat dat publiek-private samenwerkingsprogramma's er vaak nog niet klaar voor zijn om daar volop in te willen investeren', vertelt ze. 'Die willen eerst concrete resultaten zien. Dat is lastig voor onderzoek dat vaak nog best een grote fundamentele component heeft. En ten tweede omdat fondsaanvragen bij reguliere onderzoeksfinanciers, zoals NWO of Europese programma's, vaak worden beoordeeld door wetenschappers uit één bepaalde discipline. Die kunnen interdisciplinaire voorstellen dus vaak heel lastig op waarde schatten.'

Samenwerkingen opbouwen

Het M20-Promotieprogramma is daar speciaal op ingericht: het zoekt juist naar vernieuwende projecten en beoordeelt juist op interdisciplinariteit. 'Dit programma geeft daarmee onder meer de Schools een vliegende start', zegt Scherpen. 'En dat is precies wat nu nodig is. Dit is de fase waarin samenwerkingen worden opgebouwd. Juist daarbij kunnen de Schools wel een steuntje in de rug gebruiken. En dan niet door financiering van losse, eenmalige projecten, maar juist door langjarige financiering, waarmee je echt een samenhangend programma kunt opzetten.'

Naast het rectoraat is Scherpen zelf ook nog altijd hoogleraar: in Discrete Technologie- en Productie-automatisering (DTPA). Dit vak gaat kortgezegd over systeem- en regeltechniek. 'Ik vind het belangrijk, en daarnaast ook gewoon heel erg leuk, om nog zelf promovendi te begeleiden', vertelt ze. 'Daardoor houd ik een gevoel voor wat er speelt in de onderzoekswereld. En daardoor zie ik ook nog steeds hoe lastig het is om écht interdisciplinair te werken – en daar financiering voor te vinden.'

Met haar collega's werkt zij bijvoorbeeld veel aan slimme-energieprojecten. 'Dan heb je te maken met technologie, economie, rechten, omgevingspsychologie... Het heeft echt jaren geduurd voordat we dat van de grond kregen: je moet elkaars taal leren spreken. En dan duurt het nog weer jaren voor je daar de vruchten van plukt, in de vorm van een maatschappelijke toepassing. Die lange adem, daar heb je langjarige financiering voor nodig. M20 geeft daar nu een enorme boost aan.'

Flexibel inspelen op nieuwe vragen

Dat dit op de middellange termijn al effect heeft, demonstreert CogniGron, het onderzoekscentrum waar gewerkt wordt aan "de computer van de toekomst" (zie pagina 24). 'CogniGron heeft al de eerste promovendi afgeleverd', vertelt Scherpen, 'en de eerste stappen gezet richting concrete, werkbare oplossingen en producten. Die kant willen wij met de Schools ook opgaan.'

Wat is daarvoor nog meer nodig, naast financiering? 'Ten eerste dat we elkaar beter leren verstaan', antwoordt Scherpen. 'Onderzoekers uit verschillende discipline spreken vaak niet dezelfde taal, en ze pakken onderzoek soms anders aan. Dat bij elkaar komen, dat kost tijd. Pas na verloop van tijd wordt het onderzoek écht interdisciplinair. Daar moeten alle partijen begrip voor hebben. Plus vertrouwen dat die resultaten er wel gaan komen, als je met elkaar doorzet.'

Ten tweede is er flexibiliteit nodig, vindt Scherpen. 'In de loop van de jaren komen er nieuwe thema's op, nieuwe vragen die beantwoord moeten worden. Dat zal ook weer vragen om nieuwe samenwerkingen', zegt ze. 'Daarop inspelen, dat is ook echt een taak van een universiteit. Zo kunnen wij als onderzoekers blijven bijdragen aan totaaloplossingen voor maatschappelijke uitdagingen. Maar dat kunnen wij niet alleen: daar blijven we fondsen zoals Ubbo Emmius Fonds nodig hebben.'

Tekst: Nienke Beintema

1.7

Een kleine beurs met grote gevolgen

Ecoloog Hacen El-Hacen studeerde met een beurs van het Eric Bleumink Fellowship in Groningen en is nu zelf EBF-bestuurslid

De Mauritaanse ecoloog Hacen El-Hacen (1980) kwam naar Groningen met een beurs van het Eric Bleumink Fellowship. Hij onderzoekt het grootste Afrikaanse waddengebied, om bij te dragen aan de veerkracht ervan. En hij helpt nu zelf bij het toekennen van de Groningse beurzen aan studenten uit ontwikkelingslanden.

Voor de kust van West-Afrika ligt Banc d'Arguin, een waddengebied dat zijn weerga niet kent. Het is groter dan onze Waddenzee en herbergt het grootste aantal broedende watervogels van West-Afrika. Dit grootste kustpark van Afrika is een gebied dat onmisbaar is voor veel van 'onze' kust- en watervogels die er jaarlijks de winter doorbrengen, zoals lepelaars, sterns, kanoetstrandlopers en grutto's. Nederlandse ecologen, onder wie RUG-bioloog Theunis Piersma, doen er al veertig jaar onderzoek. Het waren Piersma en collega's die daar in 1980 een record van 2,4 miljoen trekvogels telden – en daarmee Banc d'Arguin in één klap op de kaart zetten als unieke vogelhotspot. Het gebied bleek

een cruciale schakel te zijn in de trekvogelroute van Siberië, Scandinavië en de Waddenzee naar Afrika.

Lokale vissers

En toen troffen ze er, op een dag in 2006, een jonge Mauritaanse student. Bos- en natuurbeheer had hij gestudeerd, in Syrië, waar hij ook Engels had geleerd. Maar stiekem was hij veel meer geboeid door kust en zee, vogels en schelpen, zeegras en wadpieren. Daarom werkte hij voor de Parkdienst: vogels tellen, bodemdieren monitoren. En buitenlandse bezoekers rondleiden, ze helpen bij hun veldonderzoek, en in het Arabisch communiceren met de lokale vissers die de onderzoekers in hun bootjes naar afgelegen plekken brachten.

'Zo leerde ik Theunis Piersma kennen,' vertelt Hacen El-Hacen in een monumentaal pand in hartje Leeuwarden. In het voormalige bankgebouw huist sinds vorig jaar BirdEyes, het expertisecentrum voor trekvoegecologie dat Piersma heeft opgericht vanuit de Rijksuniversiteit Groningen. 'Een jaar later mocht ik voor de Nederlanders een halfjaar waarnemingen doen, terwijl zij weer terug in Nederland waren. In die tijd kwam ter sprake dat ik misschien wel een master in Groningen zou kunnen doen.'

Te kostbaar

Een prachtig plan, maar: te kostbaar. De Groningers hielpen bij het zoeken naar een oplossing. Die kwam al snel vanuit het Eric Bleumink Fellowship (EBF), onderdeel van het Ubbo Emmius Fonds. Dit fonds kent beurzen toe aan studenten uit ontwikkelingslanden om aan de RUG te studeren. 'Het EBF is mijn redder geweest,' zegt El-Hacen vol vuur. 'Alles wat ik sindsdien heb kunnen doen, heb ik daaraan te danken.'

In Groningen studeerde hij ecologie en evolutie, met een afstudeeronderzoek in de groep van Piersma. 'Ik onderzocht lepelaars in Banc d'Arguin,' vertelt El-Hacen. 'Maar geleidelijk ontdekte ik dat ik méér wilde weten. Ik wilde dat hele kustsysteem begrijpen, het samenspel omarmen tussen het zeegras en de wadplaten, en natuurlijk de trekvogels. En ik wilde er het hele jaar zitten, niet alleen als de trekvogels er zijn.'

Grote droogte

Banc d'Arguin heeft de afgelopen decennia grote veranderingen ondergaan. In de jaren '80 was er bijvoorbeeld veel minder zeegras en zaten er meer borstelwormen in de bodem, als voedsel voor de trekvogels. Nu is er meer zeegras en vinden de vogels vooral schelpdieren. Dat betekent dat er ook onder de vogels grote verschuivingen plaatsvonden in

aantallen: sommige soorten profiteren van de veranderingen, andere kwijnen weg.

'Dit hangt allemaal samen met de grote droogte in de Sahel in de jaren '70,' vertelt El-Hacen. 'Acht jaar lang viel er geen druppel regen. Wij hadden onze klimaatverandering toen al. Die droogte heeft een enorme impact gehad. Zandstormen, zandafzettingen... Onze wereld is op zijn kop gezet. Je ziet en leeft de gevolgen. Verlies van vee, van gewassen, maar ook van cultuur, van verbinding met de natuur. Iedereen leeft daar nu met een gat in zijn hart. Het is één groot verhaal van verlies.'

Nieuwe estuaria

Dáár komt nu zijn drive vandaan om die veranderingen te willen begrijpen. 'Hoe werkt dit alles door in het kustsysteem, wat zijn de gevolgen, wat kunnen we eraan dóen?', noemt hij als voorbeeld. 'De laatste jaren zien we ook positieve veranderingen: de zee breekt soms door de duinen heen en er ontstaan prachtige nieuwe estuaria met veel zeegras. Het zijn kraamkamers voor jonge vis en het is er rijk aan vogelleven. Een beetje zoals de Waddenzee. Geweldig.'

Maar het systeem is kwetsbaar: het is ingesloten door dijken en steden, die alsmaar oprukken. Vervuiling ligt op de loer,

‘Het EBF geeft mensen een kans die anders nooit uit hun situatie zouden kunnen ontsnappen, vaak mensen uit de kwetsbaarste delen van de wereld.’

en ook de huidige klimaatverandering zet de boel op scherp. 'Daarom vind ik niet alleen onderzoek belangrijk, maar ook outreach,' zegt El-Hacen. 'We moeten in gesprek met de bestuurders, met de boeren en de vissers en de industrie, om samen te werken aan veerkracht. Daar profiteren niet alleen de vogels van, maar ook de mensen.'

De Nederlandse connectie blijft daarin een rol spelen, aldus de onderzoeker. 'De Nederlanders hebben een reputatie opgebouwd. De bestuurders zeggen: we kunnen iedereen negeren, maar niet de Nederlandse wetenschappers!'

Verborgen rol

Inmiddels is El-Hacen op zijn onderzoek gepromoveerd. Met financiering uit een Zwitsers fonds werkt hij nu als postdoc in de groep van Piersma. Maar zijn band met het EBF blijft sterk. 'Ik zit nu zelf in de commissie die de beurzen toekent,' vertelt hij. 'Dat is een grote eer. Ik ren graag die extra mijl voor het EBF. Het fonds speelt een verborgen, maar zeer belangrijke rol in het universitaire systeem: het geeft mensen een kans die anders nooit uit hun situatie zouden kunnen ontsnappen, vaak

mensen uit de kwetsbaarste delen van de wereld.'

Als die mensen hier een goede opleiding kunnen volgen, dan kunnen hun kennis en vaardigheden zich als een olievlek gaan verspreiden als ze terugkeren naar hun land van herkomst. 'Maar het werkt ook andersom: deze studenten zijn een verrijking voor de RUG. Ze brengen unieke kennis en ervaringen mee, en laten zien wat de relevante vragen zijn.' Recente toekenningen waar El-Hacen over meepraatte, waren bijvoorbeeld beurzen voor studenten die werken aan gendergelijkheid in Afrika en aan manieren om getraumatiseerde kinderen in oorlogsgebieden te helpen.

'Het zijn onderwerpen die er echt toe doen,' zegt El-Hacen. 'Echt mind-blowing onderzoek. Daarmee raakt het EBF aan de levens van zóveel mensen. Dus daar werk ik graag aan mee, met een grote glimlach en een open hart.'

Tekst: Nienke Beintema, dit interview verscheen eerder in Broerstraat 5, winter 2023

1.8

Hoe de “handigheid” van moleculen zichzelf in stand houdt

Promovendus Neil Chan doet onderzoek in het lab van Nobelprijswinnaar Ben Feringa naar de oorsprong van het leven

Wat hebben spiegelbeeldmoleculen te maken met de oorsprong van het leven? En hoe kunnen we die fundamentele kennis toepassen, bijvoorbeeld bij het maken van eiwitten? Dat onderzoekt de Amerikaanse promovendus Neil Chan in het lab van Nobelprijswinnaar Ben Feringa, binnen het project Chirality and Motion, gefinancierd door het Ubbo Emmius Fonds.

Het geldt voor veel organische moleculen, zoals suikers, eiwitten en DNA: ze hebben een links- en een rechtsdraaiende variant. Die varianten zijn elkaars spiegelbeeld, als een rechter- en een linkerhand. Soms is het verschil maar één koolstofatoompje dat naar ofwel voren of juist naar achteren steekt. En toch is dat vaak heel bepalend voor de eigenschappen van zo'n molecuul.

‘Dit verschijnsel noemen we chiraliteit’, vertelt promovendus Neil Chan. ‘Het wonderlijke is: in levende organismen zie je van die moleculen altijd maar één vorm. Homochiraliteit noemen we dat. Suikers en DNA zijn altijd rechtshandig. Amino-zuren – de bouwstenen van eiwitten – altijd linkshandig. Terwijl je ze keurig in een 50/50-verhouding krijgt als je ze maakt in je lab.’

Blijkbaar is van al deze organische moleculen één variant het meest gunstig in de natuur. Die heeft het dus geschopt tot een volledige dominantie. ‘Die bias houdt zichzelf in stand’, vertelt Chan. ‘De helix van een DNA-streng, die van boven gezien linksom draait, vormt tijdens de vermeerdering van het DNA het sjabloon voor een tweede streng. Die kopie draait dus ook altijd linksom. Iets dergelijks geldt dan waarschijnlijk ook voor kleinere, simpeler moleculen. Hoe is die aanvankelijke bias ooit ontstaan? Dat is een fundamentele vraag die wij graag willen onderzoeken.’

Leven op aarde

Dat een stof die ontstaat, zelf weer de basis vormt voor de vorming van méér van die stof, heet autokatalyse. Chan en Feringa vermoeden dat autokatalyse er in de vroege geschiedenis van het leven op aarde voor heeft gezorgd dat suikers, eiwitten en DNA maar in één vorm bestaan. En dat die homochiraliteit een cruciaal kenmerk is van levende organismen.

Chan begon zijn onderzoek niet met dergelijke complexe moleculen, maar met kleinere, simpeler moleculen. ‘Ik wil kijken hoe ik in het lab die perfecte verhouding waarin die ontstaan, een beetje kan verschuiven naar bijvoorbeeld 55-45. En dan moet ik ervoor zorgen dat die 55 procent zich net iets efficiënter vermeerdert dan die 45 procent die het spiegelbeeld is. Zo combineren we de twee concepten: autokatalyse en chirale vermeerdering.’

Slechts één onderzoeker, de Japanner Kenso Soai, heeft ooit een chemische reactie gevonden die aan die twee eisen voldoet. Dat was in 1995. ‘Maar bij die reactie vliegen de stoffen meteen in brand bij aanwezigheid van waterdamp in de lucht’, zegt

Chan. ‘De naald in een hooiberg is: zo’n reactie vinden die kan plaatsvinden onder aardse omstandigheden.’

Dat is niet zozeer een kwestie van lukraak uitproberen, benadrukt de onderzoeker, maar van “rationeel ontwerp”: je gaat uit van wat je al weet uit de literatuur en probeert logische oplossingen te beredeneren. ‘Dit project is heel ambitieus en fundamenteel’, merkt Chan op ‘maar het kan méér opleveren dan die ene reactie. Als je goed genoeg oplet, vind je onderweg vast ook allerlei andere interessante dingen. Dingen die ons meer vertellen over het begin van het leven op aarde. Maar ook breder, over de eigenschappen van stoffen en reacties. En je weet nooit wanneer die een toepassing kunnen krijgen.’

Farmaceutisch bedrijf

Chan groeide op in Californië en studeerde daar ook organische chemie, in Los Angeles. Vervolgens werkte hij drie jaar bij een farmaceutisch bedrijf. Daar ontmoette hij een wetenschapper die postdoctoraal onderzoek had gedaan in het lab van Ben Feringa. De connectie was snel gelegd: Chan wilde graag een PhD behalen in Europa, het werk van deze Groningse groep trok hem erg aan en er was een vacature. ‘Dit was natuurlijk een geweldige kans, in het lab van een Nobelprijswinnaar.’

Het bevalt hem goed in Groningen. ‘Het is een kleine, overzichtelijke stad, maar wel met alles wat je nodig hebt’, zegt Chan. ‘Het doet me een beetje denken aan mijn eigen home town, die ongeveer evenveel inwoners heeft. Het leuke is: daar deed ik alles met de auto, hier met de fiets. En een auto heb je hier niet nodig, want jullie openbaar vervoer is zó goed.’

Ook de internationale sfeer bevalt hem goed, in het lab en in de stad. ‘Ik voel me hier thuis. Ik heb zelf Chinese wortels, en af en toe ga ik eens eten of een praatje maken bij Chinese mensen die ik hier heb ontmoet.’

Verskil maken

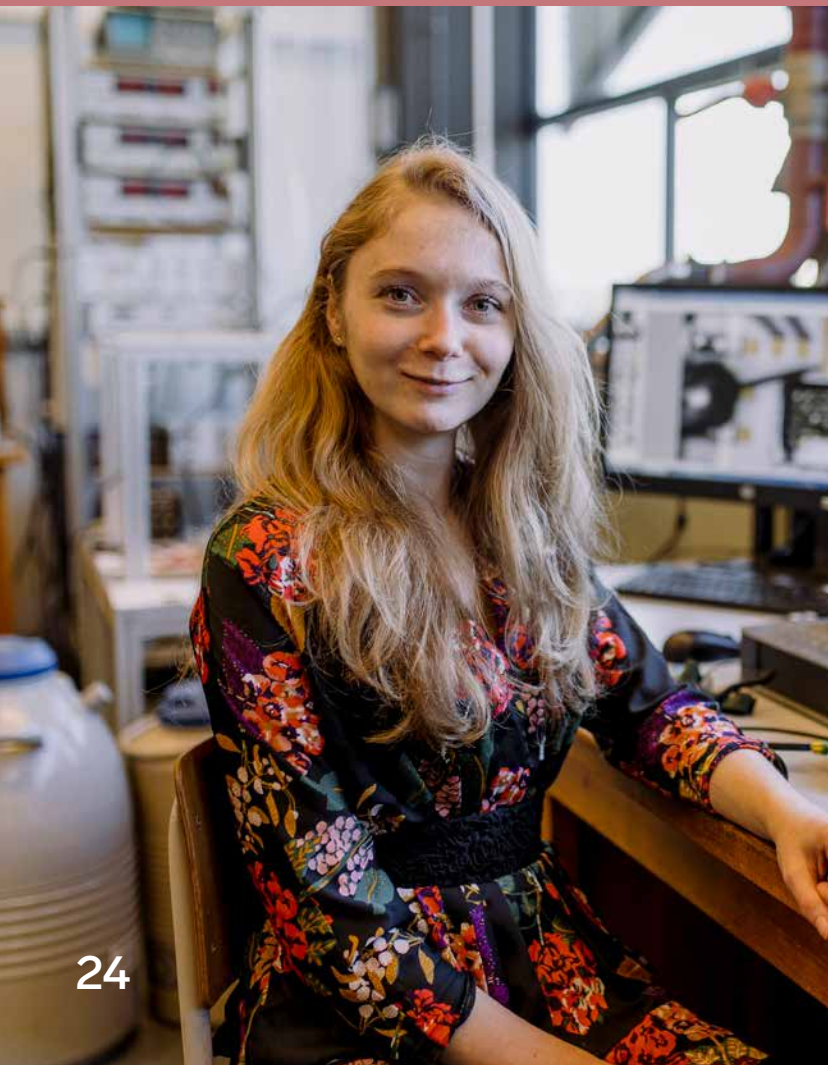
Chan heeft nog drie jaar te gaan tot zijn promotie, dus voorlopig hoeft hij nog niet na te denken over wat hij hierna gaat doen. ‘Ik laat het nog even open’, zegt hij. ‘Wellicht wordt het weer de farmaceutische industrie. Ik werkte drie jaar aan de ontwikkeling van medicijnen tegen alvleesklierkanker. Dat voelde heel goed: je maak echt een verschil. Dus misschien ga ik dat wel weer doen.’

Tekst: Nienke Beintema

1.9

Disciplines komen samen in de computers van de toekomst

Anouk Goossens en Thomas Tiotto over hun promotietraject bij CogniGron

Anouk Goossens en Thomas Tiotto hebben heel verschillende achtergronden en werken nu ook in verschillende sectoren. Maar tijdens hun promotieonderzoek bij CogniGron werkten ze nauw samen aan hetzelfde doel: het ontwikkelen van superslimme, zelflerende computersystemen. Dat lukte goed – en leverde ook veel bijkomende voordelen op.

De ene is een Nederlandse fysicus, gespecialiseerd in eigenschappen die metalen moeten hebben voor toepassing in complexe computersystemen. Zij werkt nu in Frankrijk als postdoctorandus bij Laboratoire Albert Fert van de Université Paris Saclay. De ander is een Italiaans-Britse datawetenschapper, expert in kunstmatige intelligentie en zelflerende computersystemen. Hij werkt inmiddels bij een bedrijf in het Zwitserse Lugano, waar hij bijdraagt aan de ontwikkeling van complexe taalsystemen zoals chatbots. Maar nog niet zo lang geleden werkten ze samen in Groningen, bij CogniGron (zie kader), aan twee promotieonderzoeken die beide expertises verenigden.

‘Dat is precies de rol van CogniGron: verschillende disciplines bij elkaar brengen’, zegt Anouk Goossens. ‘Zelf ben ik een fysicus die weinig weet van AI. Zonder CogniGron zou ik nooit met iemand als Thomas hebben kunnen samenwerken.’

‘Voor mij geldt hetzelfde’, vertelt Thomas Tiotto. ‘Ik weet weinig van de fysica van materialen en devices. Ik had Anouk nodig om te weten hoe mijn abstracte systeemtheorieën ooit een toepassing kunnen gaan krijgen in hardware.’

Synapsen in een neuraal netwerk

Het onderzoek was nog altijd fundamenteel, benadrukken beiden, maar wel met praktische toepassingen in gedachten. ‘In mijn experimenten onderzocht ik weerstandsveranderingen van materialen, op zoek naar specifieke kenmerken die handig kunnen zijn in computerdevices’, vertelt Goossens. Ze werkt bijvoorbeeld aan memristors: schakel-elementen met een “geheugen”, die je extern kunt aansturen via elektrische of magnetische pulsen. Tiotto: ‘Ik ontwikkelde simulatiemodellen om te kijken wat je daar uiteindelijk mee zou kunnen doen.’

Het doel is het ontwikkelen van een zelflerend, zelfdenkend systeem dat zo veel mogelijk lijkt op hoe onze hersenen informatie verwerken en oplossingen genereren. ‘Onze devices zijn in feite wat de synapsen in de hersenen zijn: de schakelpunten in een netwerk van neuronen’, legt Tiotto uit. ‘Het resultaat, dus een kunstmatig neuraal netwerk, is al veel “breinachtiger” dan wat tot nu toe op de markt is. Uiteindelijk is het de

CogniGron

Wat als computers ongekende hoeveelheden complexe gegevens zouden kunnen verwerken? Wat als de hele wereld deze nieuwe computerkracht kan gebruiken zonder de energiebronnen van onze planeet uit te putten? Bij het onderzoekscentrum CogniGron (Groningen Cognitive Systems and Materials Center) zijn ze ervan overtuigd dat dit kan.

Het centrum is uniek in de wereld. Een internationaal, multidisciplinair team van toponderzoekers werken er aan zelflerende materialen en systemen voor zogeheten *cognitive computing*: het gebruik van computers om complexe taken superefficiënt uit te voeren, op een manier die is geïnspireerd op de werking van onze hersenen.

Het Ubbo Emmius Fonds stelt over de periode 2019 tot en met 2025 in totaal 30 miljoen euro ter beschikking aan CogniGron. Inmiddels hebben de eerste promovendi aan het instituut hun doctorsbul behaald.

bedoeling dat onze systemen toepasbaar zijn in echte hardware, niet alleen in simulaties.’

Toewerken naar een toepassing is in de praktijk een uitdaging, merkt Goossens op. ‘Wij genereren deze nieuwe ideeën en prototypes in een academische omgeving’, vertelt ze. ‘Daar hebben we vrij veel vrijheid om écht originele dingen te bedenken. Maar vervolgens heb je het bedrijfsleven nodig voor grootschalige doorontwikkeling.’

Dat levert een paradox op: bedrijven willen graag van tevoren weten of een idee de moeite waard is om serieus in te gaan investeren. Maar juist bij innovatieve wetenschap is de uitkomst onzeker. Goossens: ‘Ik denk dat we uiteindelijk een goede balans hebben gevonden. We hebben écht originele dingen kunnen doen, dankzij de opzet van CogniGron. Maar de uitkomsten daarvan boden uiteindelijk wel degelijk kleine, concrete puzzelstukjes die aantonen dat we in de juiste richting aan het bewegen zijn – zowel wat betreft de materialen zelf als wat betreft de AI-modellen.’

Uniek en leuk

Beide onderzoekers zijn tevreden met wat ze in vier jaar hebben bereikt. En met hun vertrek naar het buitenland ligt dit onderzoek niet stil. Een nieuwe promovendus doet bij CogniGron nu een zogeheten onzekerheidsvaluatie: zij onderzoekt hoe goed het model van Goossens en Tiotto het functioneren van échte memristische materialen beschrijft, en welke aanpassingen wellicht nodig zijn.

‘CogniGron is een van de eerste instituten die dit onderzoek zó interdisciplinair aanpakken’, zegt Goossens. ‘Dat mensen met zulke verschillende achtergronden samenwerken aan één project, dat is wel uniek, ja.’ Tiotto: ‘En hartstikke leuk, ook nog eens. Ik kwam dankzij Anouk op ideeën waar ik anders nooit aan gedacht zou hebben, juist omdat zij de dingen van zo’n andere kant benadert.’

Het interdisciplinaire aspect brengt ook uitdagingen met zich mee, merken beiden op. ‘De grootste uitdaging was: effectief communiceren met mensen met andere specialismen’, zegt Tiotto. ‘Naast de wetenschappelijke kennis die ik heb opgedaan is dát denk ik mijn belangrijkste leerpunt geweest. Heel waardevol.’

Goossens vult aan: ‘Als we ons project wilden bespreken in een groep van collega’s, dan merkten we vaak dat ze niet precies begrepen waar we het over hadden. Dat maakt het ook lastig om waardevolle input te verzamelen. Maar tijdens zo’n project leer je daar dus een weg in te vinden.’ Daarnaast denkt ze dat ze er

ook inhoudelijk van heeft geprofiteerd: ‘Ik ben in feite een expert geworden op twee vakgebieden. Ik kan nu relevante vragen stellen over AI-toepassingen, en inschatten wat er in mijn werk uiteindelijk nuttig kan zijn voor AI.’

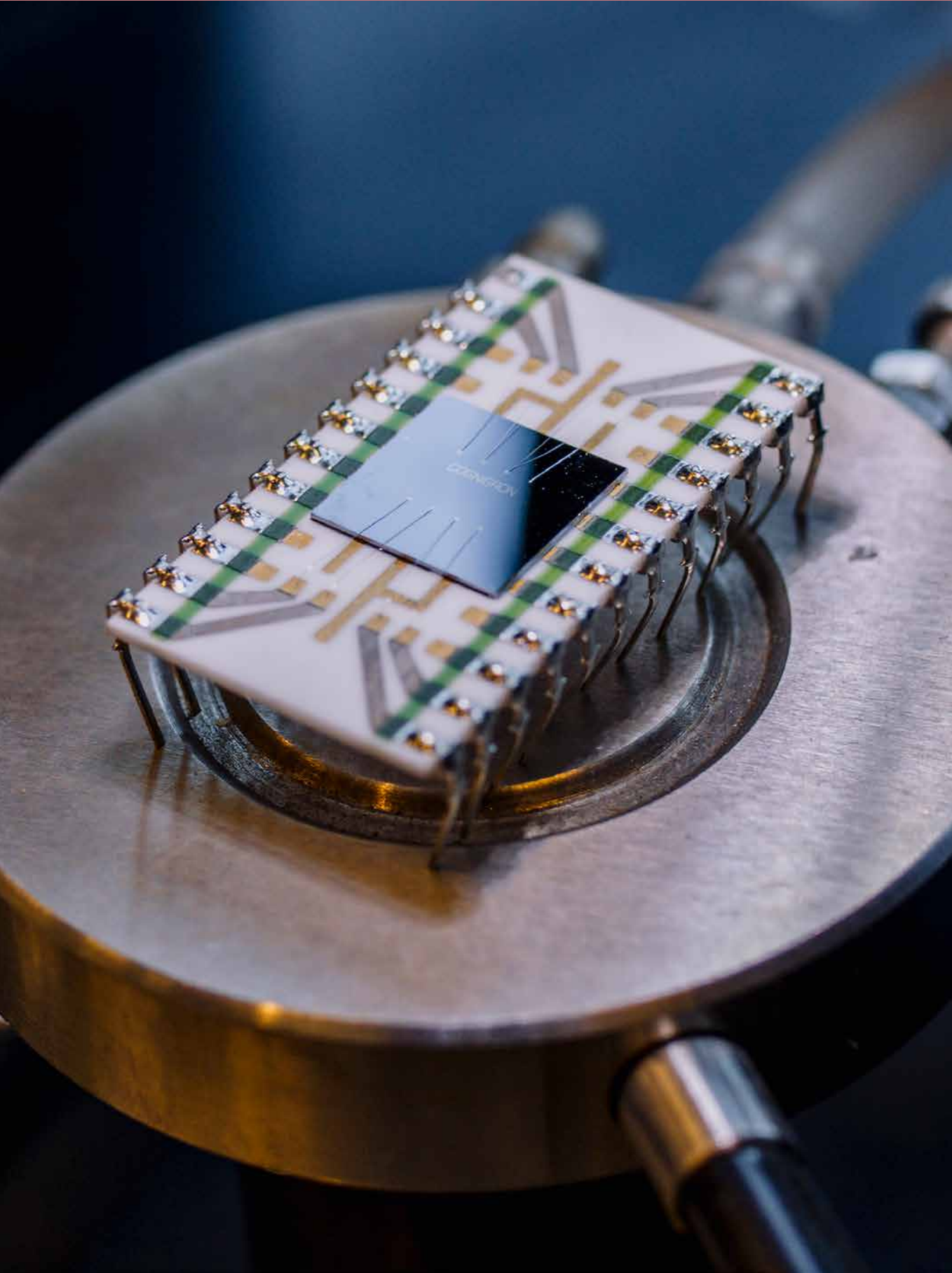
Toegepast én fundamenteel

Aan het eind van het project hadden de twee promovendi samen een device gemaakt met daarin een goed werkend memristor-gebaseerd schakel-element – plus een model dat beschrijft hoe de weerstand in het materiaal verandert onder invloed van verschillende elektrische pulsen. ‘De uitkomst is: nu weten we hoe we dat moeten bouwen en modelleren, en we weten welke richtingen we daarmee op kunnen’, vat Goossens samen. ‘Dat is nuttig voor AI en mogelijk ook voor andere toepassingen, bijvoorbeeld de beveiliging van elektronische communicatie.’

Tiotto weet nog niet hoe zijn toekomst eruit zal zien: in het bedrijfsleven of toch de academische wereld. ‘Ik had een aanbieding om postdoctoraal onderzoek te komen doen bij het Istituto Italiano di Tecnologia in Genua, het Italiaanse equivalent van het bekende Max Planck Instituut’, vertelt hij, ‘maar uiteindelijk koos ik toch liever voor het meer toepaste dat ik nu doe. Maar ik sluit niet uit dat ik me ooit nog eens bedenk.’

Goossens vindt dat ze goed op haar plek zit bij haar Parijse onderzoeksinstituut. ‘Ook hier krijg ik weer alle ruimte om fundamenteel de diepte in te gaan’, vertelt ze. ‘Maar tegelijkertijd heb ik inmiddels genoeg aan de toegepaste kant gewerkt om die combinatie te willen blijven maken. Wat ik nog wel zou willen ontwikkelen? Steeds kleinere uitvoeringen van deze memristische systemen, bijvoorbeeld op een chip. Daarin hebben we ook al de eerste stappen gezet.’

Tekst: Nienke Beintema

1.10

Financieel beleid en financiële resultaten

Onze totale baten in 2023 bedroegen 28.936.992 euro, waarvan 21.292.307 euro aan dividenden en 6.613.485 euro aan resultaat beleggingen. Via fondsenwerving onder particulieren, bedrijven en foundations ontvingen we 412.451 euro. De lasten, in de vorm van toekenningen aan projecten, bleven achter bij de baten. De komende jaren zullen ze echter stijgen, onder meer door onze verplichtingen in het M20 Promotieprogramma, zodat de baten-lastenverhoudingen normaliseren.

Dividenden

Dit zal waarschijnlijk het laatste jaar zijn dat dividenden zo'n belangrijk deel uitmaken van onze baten. Voor het laatst hebben we namelijk een grote tranche uitgekeerd gekregen als onderdeel van de eerder genoemde grote gift. Hierna zullen we zeer waarschijnlijk nog een relatief kleinere uitkering krijgen.

Beleggingen

De resultaten uit beleggingen zullen voorlopig wel omvangrijk blijven. Een belangrijk deel van ons vermogen is in meer of mindere mate geoormerkt. Maar binnen die grenzen willen we de door ons beheerde gelden over een zo lang mogelijke periode optimaal ten goede laten komen aan het onderzoek en onderwijs aan de RUG.

Gelden die op korte termijn beschikbaar moeten zijn, worden indien mogelijk in kortlopende deposito's belegd. Het grootste deel van het vermogen kan voor langere tijd belegd worden. Daarbij hebben we een model voor ogen waarbij het vermogen zodanig beheerd wordt dat de rendementen gebruikt worden en het vermogen zelf zo lang mogelijk intact blijft. Overigens liet 2023 zien dat beleggingsresultaten erg onvoorspelbaar zijn. Lange tijd leken de resultaten negatief, maar tegen het einde van het jaar gingen ze zodanig omhoog dat we zelfs 7,9 % rendement behaalden, een percentage dat significant hoger ligt dan ons doelrendement. De afgelopen drie jaar hebben we een wisselend rendement behaald, variërend van +17% in het eerste jaar (2021) naar -12% in het tweede jaar (2022) tot +8% in het laatste jaar (2023). Dit komt neer op een gemiddeld rendement van 4% per jaar over deze eerste drie jaar, in lijn met ons doelrendement.

Adviescommissie

Het UEF-bestuur wordt voor het vermogensbeheer

ondersteund door een eigen beleggingsadviescommissie en geadviseerd door Van Lanschot Kempen (VLK), de fiduciair manager waar het vermogensbeheer is ondergebracht. Leidend principe is een zo duurzaam mogelijke beleggingsstrategie dat voldoet aan de internationaal erkende ESG-criteria, met een lange beleggingshorizon. De adviescommissie bestaat uit vijf RUG-alumni die allen een grote staat van dienst hebben als financieel expert. Ze zijn onbezoldigd.

Beleggingsbeleid

In ons beleggingsbeleid en –proces staat duurzaamheid centraal. We richten ons op bedrijven en investeringen die goed scoren op het gebied van maatschappelijk verantwoord ondernemen. Dit gaat verder dan enkel uitsluiten van ondernemingen. Een deel van de portefeuille wordt belegd in bedrijven, leningen en investeringen die een significante bijdrage leveren aan één of meer van de ontwikkelingsdoelen (Sustainable Development Goals) van de Verenigde Naties. De fiduciair manager VLK committeert zich aan internationale richtlijnen zoals UN Global Compact, Principles for Responsible Investments (PRI) en UN Guiding principles on Business and Human Rights.

Om het vermogensrendement zo veel mogelijk te garanderen wordt een deel ook belegd in meer illiquide categorieën zoals hypotheekleningen, niet-beursgenoteerd vastgoed, private equity, infrastructuur en landbouwgrond. Het grootste deel hiervan zijn beleggingen die tegen inflatie beschermen. De adviescommissie heeft als beleid gesteld dat beleggingen gespreid worden over aandelen (ondernemingen in zowel ontwikkelde als opkomende landen), alternatieve beleggingen (zoals niet beursgenoteerd vastgoed, infrastructuur, landbouwgrond en private equity) en vastrentende waarden (waaronder hypothecaire leningen).

Fondsenwerving

Elk jaar houdt het UEF een publiekscampagne voor het Eric Bleumink Fellowship. Alumni, medewerkers van de RUG en het UMCG, en relaties wordt gevraagd dit beurzenprogramma voor studenten uit ontwikkelingslanden te steunen. De opbrengst, samen met de inkomsten uit doorlopende donaties, was 57.281 euro.

Voor andere projecten konden wij opnieuw rekenen op de steun van foundations, stichtingen, verenigingen en soortgelijke organisaties. Die steun is van groot belang voor ons, niet alleen financieel, maar ook vanwege het vliegwieleffect en de stimulerende dynamiek die ontstaat door meerdere partijen met elkaar te verbinden. In 2023 was 65 % van onze baten uit reguliere fondsenwerving (dus zonder de dividenden) afkomstig van organisaties en bedrijven.

Kosten

Onze wervings- en beheerkosten bedroegen 631.083 euro. Dat is 2,8 % van onze totale baten. De kosten werden met name gemaakt door de inhuur van noodzakelijke juridische en financiële adviezen. Onze reguliere overheadkosten worden grotendeels gedragen door de Rijksuniversiteit Groningen. De ondersteuning door de afdeling Alumni-relaties & Fondsenwerving is een bijdrage ‘in kind’. Vanaf 2024 zullen deze kosten gefaseerd vergoed gaan worden door ons fonds.

Risicoanalyse

We zien een aantal risico's die een bedreiging kunnen vormen voor de continuïteit van ons fonds.

Vermogensverlies en tegenvallend rendement:

Resultaten uit beleggingen en sparen kunnen zeer wisselend en zelfs negatief zijn. In ons beleggingsbeleid worden we daarom ondersteund door een beleggingsadviescommissie van experts en fiduciair manager VLK. Het beleid is gericht op de lange termijn, zodat sterke fluctuaties opgevangen kunnen worden. Beleggingen worden gespreid en er zijn regelmatig rapportages. Daarnaast moet om de drie jaar een gekwalificeerde externe partij een studie verrichten naar de stand van zaken. Omdat het UEF in het algemeen al geld heeft geworven vóórdat het een financiële verplichting aangaat met de RUG, zal een eventueel vermogensverlies vooral tot gevolg hebben dat toekomstige projecten niet gestart kunnen worden. Lopende projecten kunnen in principe wel worden afgerond omdat we in onze bestemmingsreserves hier geld voor reserveren. Toegekende gelden worden alleen aan projecten uitgekeerd op basis van de daadwerkelijk gemaakte kosten.

Reputatieschade:

Onze kernwaarden zijn betrouwbaarheid, duurzaamheid, maatschappelijke betrokkenheid en innovatie. Die willen we hooghouden. Daarom staan ze ook centraal in ons beleggingsbeleid. In ons acceptatiebeleid hebben we richtlijnen opgesteld voor het accepteren van zowel kleine als grote donaties.

Onvoldoende grip door groei:

De enorme groei van ons fonds stelt nieuwe eisen aan onze kennis en professionaliteit. We hebben onder meer onze governance gewijzigd en slagvaardiger gemaakt en ons vermogensbeheer geprofessionaliseerd. Voor specialistische kennis (fiscaal, juridisch, administratief) maken we gebruik van externe experts, er is een helder toekenningsbeleid ontwikkeld en de benodigde ICT aangeschaft. Nieuwe ontwikkelingen worden zoveel mogelijk stap voor stap in gang gezet, bijvoorbeeld als pilot.

Personele bezetting:

Grotere ambities betekent in het algemeen ook meer werk en behoefte aan nieuwe, andere expertise. Waar nodig huren wij hiervoor externe professionals in. Vanaf 2024 zal het team worden uitgebreid om onze werkzaamheden te ondersteunen.

1.11

Bestuur, commissies en team

De governance van het UEF bestaat uit een compact bestuur, zonder Raad van Toezicht, waarbij de dagelijkse leiding in de handen van de directeur ligt. Het bestuur heeft ten minste vijf leden, bij voorkeur alumni. In ieder geval één bestuurslid is afkomstig uit het College van Bestuur van de RUG. Bestuursleden zijn onbezoldigd en ontvangen geen bestuurs- of onkostenvergoedingen uit hoofde van hun functie bij het fonds. Ze kunnen maximaal voor twee zittingstermijnen van vier jaar worden aangesteld.

In 2023 trad Heleen ten Heggeler-Verloop toe als zesde bestuurslid, met als portefeuille Fondsenwerving. Zij is tevens bestuurslid bij het Grachtenmuseum Amsterdam. Eerder werkte ze als zakelijk leider bij Nationale Opera & Ballet en vervulde verschillende commerciële functies bij o.a. Paleis Het Loo, Artis en Koninklijk Theater Carré. Ook was ze betrokken bij diverse goede doelen waaronder het Rode Kruis en SOS Kinderdorpen.

Stef Kranendijk volgde per 16 februari 2023 Eddie Perdok op als voorzitter.

Verder heeft het UEF een Auditcommissie, een Beleggingsadviescommissie en, sinds 2023, een Bestedingscommissie.

Per 31 december 2023 is de samenstelling van het bestuur als volgt:

- **drs. S.G.H. Kranendijk**
voorzitter en voorzitter Beleggingsadviescommissie - co-founder & board director van kweekleerbedrijf Qorium BV, chairman van Solar Polar Ltd. en board member van Tribes. Daarvoor was hij CEO van Qorium en CEO van circular economy company Desso, President EMEA Stanley Works en 19 jaar in leidinggevende posities bij Procter & Gamble Europe. Tevens was hij bestuurslid van het Concertgebouwfonds, voorzitter van De Groene Zaak, voorzitter van het Scheepvaartmuseum Amsterdam en bestuurslid van de stichting Overleven met Alvleesklierkanker 'Support Casper'. of Management.

- **prof.dr. J. de Vries**
vicevoorzitter - voorzitter CvB Rijksuniversiteit Groningen, voorzitter AB Stichting Academische Opleidingen Groningen, voorzitter RvTGroninger Universiteitsfonds, lid RvT Stichting Universitair Sportcentrum RUG, lid RvC RUG Houdstermaatschappij BV, lid RvT Groningen Confucius Instituut, voorzitter Stuurgroep Universiteit van het Noorden, lid Stuurgroep Akkoord van Groningen, lid Stuurgroep WIJS (Wijk Inzet door Jongeren en Studenten), lid DB en AB Nationaal Programma Groningen, lid Tijdelijke stuurgroep Economic Board Noord-Nederland, Lid College Bodemdaling door aardgaswinning, lid en vicevoorzitter UNL Bestuur, voorzitter Stuurgroep Strategie, Public Affairs & Governance, lid Bestuur Nederlandse Wetenschappelijke Instituten Buitenland, Lid RvT New Energy Coalition, lid RvT Stichting ISPT-AFT, lid RvT Wetsus, Lid Chemport Europe, lid Maatschappelijke Adviesraad AVEBE, lid Bestuur Netherlands Energy Research Alliance, lid Bestuur Nederlands Caribische Stichting voor Klinisch HO, Lid Bestuur European Medical School Oldenburg-Groningen, lid The Guild of European Research-Intensive Universities, lid Verbund Norddeutscher Universitäten

- **drs. H.A. ten Heggeler-Verloop**
portefeuille fondsenwerving - lid Raad van Toezicht Grachtenmuseum Amsterdam

- **drs. G.A. van der Leest**
voorzitter Auditcommissie - zelfstandig adviseur op het gebied van audit kwaliteit en part time audit docent

- **mr. L.W. Nagelkerke-Mulder**
portefeuille bestedingen – oprichter en directeur
ReachOut2, bestuurslid Flexiplan, bestuurslid Belimo
Foundation (Zwitserland), commissielid Goed Bestuur van
de Vereniging van Fondsen (FIN)
- **mr. M.L.E. Plaggemars**
notaris en partner bij Notaris Damsté advocaten –
notarissen, lid Raad van Toezicht Stichting TexPlus

De Beleggingsadviescommissie bestaat uit

- **drs. S.G.H. Kranendijk** (voorzitter, vanaf 26 januari 2024
is Gert van der Leest voorzitter)
- **drs. M.R. Glazener** (managing director Robeco
Luxemburg)
- **prof.dr. L.H. Hoogduin** (emeritus hoogleraar Complexity
and Uncertainty in Financial Markets and Financial
Institutions RUG, oud-directeur DNB, oud-hoofdeconoom
Robeco)
- **drs. V. de Klerk** (eCIO Roots Investment, oud-directeur
SNS Beleggingsfondsen, oud directeur ING)
- **drs. T.G. Tiessen, RA** (voorzitter Investment
Committee Triodos, diverse functies als commissaris en
toezichthouder)

De Bestedingscommissie bestaat uit

- dr. P.H.L. Nillesen** (partner PwC Strategy&)
- dr. N.S. van der Meulen** (cybersecurity expert)
- dr. P. van Dijken** (managing director Healthy Living, TNO)
- dr. H. Boersma** (journalist, schrijver en filmmaker)

De Auditcommissie bestaat uit

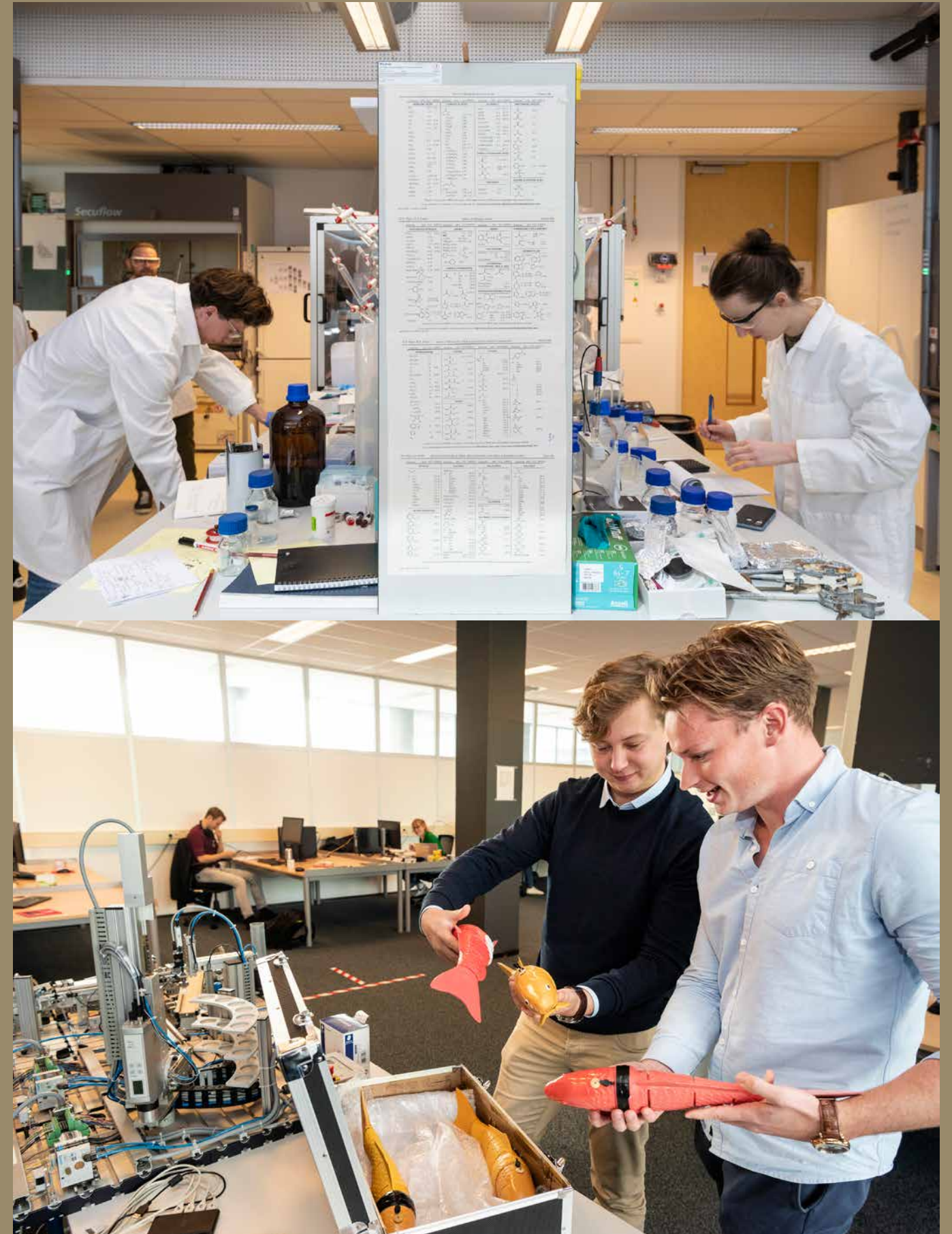
- mr. M.L.E. Plaggemars** (tevens bestuurslid UEF)
- drs. G.A. van der Leest** (tevens bestuurslid UEF)

Directeur

De heer drs. R.D.J. Kouwenhoven is als directeur belast met de dagelijkse leiding van het UEF. Hij is tevens aangesteld als hoofd van de afdeling Alumnirelaties en Fondsenwerving van de Rijksuniversiteit Groningen. Zijn bezoldiging is conform de CAO Nederlandse Universiteiten en wordt getoetst door het Centraal Bureau Fondsenwerving.

Ondersteuning Alumnirelaties en Fondsenwerving

Het Ubbo Emmius Fonds wordt in haar werkzaamheden ondersteund door de afdeling Alumnirelaties en Filantropie van de RUG. Waar mogelijk en gepast werken we samen, bijvoorbeeld door tijdens bijeenkomsten voor alumni ook projecten van ons fonds onder de aandacht te brengen of door het meesturen van wervingsbrieven met alumnimagazine Broerstraat 5. De medewerkers van A&F zijn in dienst van de RUG. Er is een samenwerkingsovereenkomst tussen het UEF en de RUG vastgesteld waarin de operationele ondersteuning van de universiteit aan ons fonds en de wederzijdse verantwoordelijkheden zijn vastgelegd.

1.12

Dankwoord

Het Ubbo Emmius Fonds wil haar dank uitspreken aan de donateurs die ons het afgelopen jaar gesteund hebben. Vaak zijn dat alumni, maar ook bedrijven, instellingen en vermogens en/of familiefoundations. Wij danken in het bijzonder de volgende personen en organisaties voor hun bijdrage en samenwerking in 2023:

Alle leden van de alumnikringen
ASV Dionysos
COmON
DOB Ecology
Donateurs via Tintelingen B.V.
Fam. Danhof
Fam. Everts
Fam. Van Albada
Fam. Wierenga-Rengerink
Grumeti Fund
Mevr. J. Schuurman
Ministerie van Buitenlandse Zaken
Shell Global Solutions
Stichting Bettie Wiegman Fonds
Stichting DOB Tree
Stichting Gieskes-Strijbis Fonds
Stichting Learning Education Support
Stichting Noaber
Stichting Triodos Foundation
The Netherlands-America Foundation

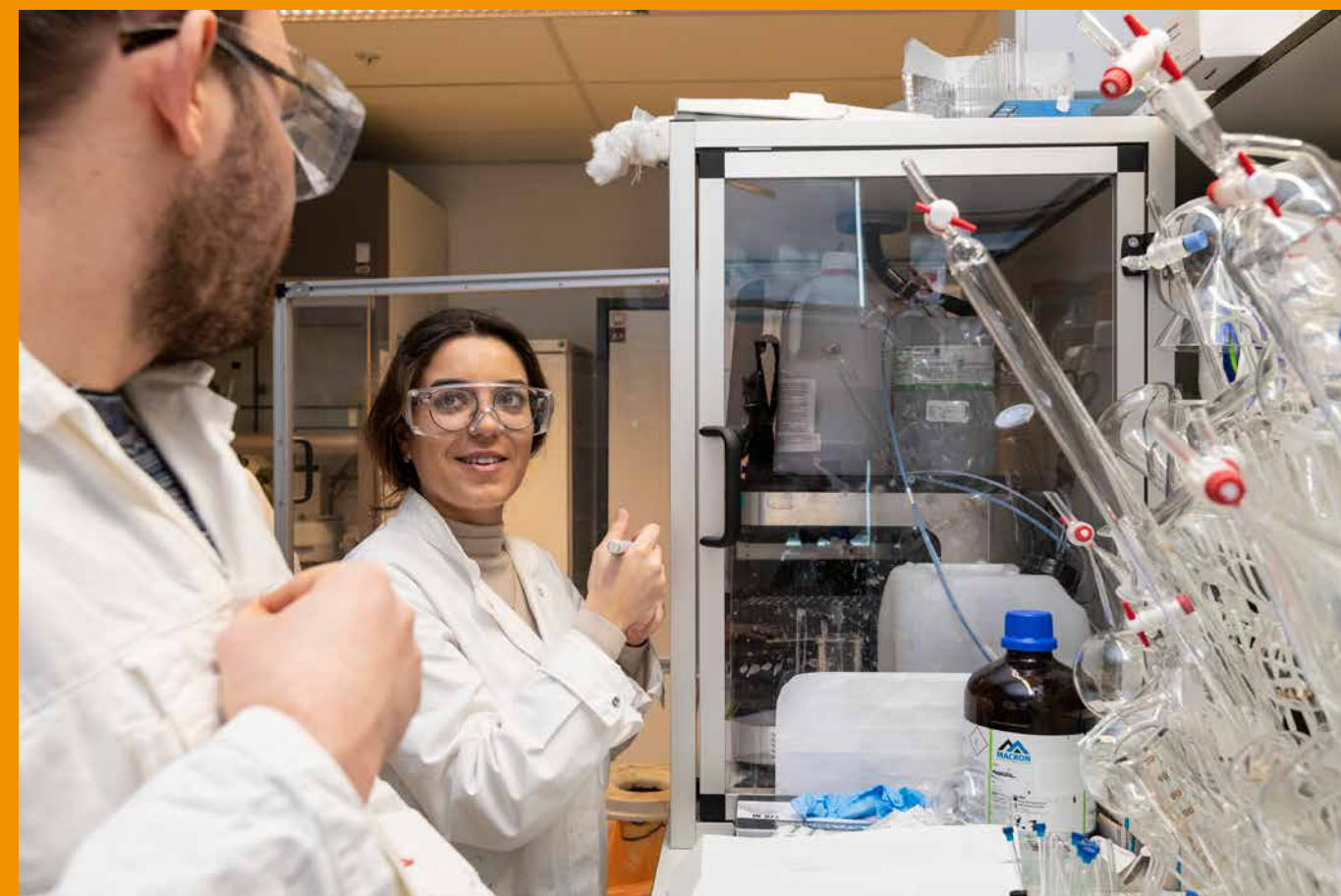
En voorts alle overige donateurs

Ten slotte dankt het bestuur de medewerkers van de afdeling Alumnirelaties & Fondsenwerving van de RUG voor hun grote inzet ten behoeve van het Ubbo Emmius Fonds.

2

Financieel verslag 2023

2.1 Kengetallen

Liquiditeit (in €)			Expense Ratio		
<i>Current ratio</i>			De expense ratio, ofwel bestedingspercentage, geeft aan		
Vlottende activa			welk percentage van de totale baten het fonds in 2023 heeft		
Kortlopende schulden			besteed aan de doelstellingen.		
	2023	2022			
	4,7	1,6			
Solvabiliteit (in %)			Bestedingspercentage baten (in €)		
	2023	2022		2023	2022
<u>Stichtingsvermogen</u> x 100	84,1	81,6	Baten besteed aan doelstellingen	501.874	1.021.967
Totaal vermogen			Som der baten	718.451	1.030.352
			Bestedingsratio	69,9%	99,2%
<u>Vreemd vermogen</u> x 100	15,9	18,4			
Totaal vermogen			Bestedingspercentage lasten (€/%)		
				2023	2022
			Bestedingen	€ 3.901.207	€ 4.554.873
				86,1%	89%
Rentabiliteit (in %)	2023	2022			
<u>Resultaat boekjaar</u> x 100	21,1	4,8	Wervingskosten	€ 0	€ 0
Stichtingsvermogen				0%	0%
Ratio's met betrekking tot het saldo van baten en lasten			Algemene kosten	€ 631.083	€ 565.924
				13,9%	11%
Kostenpercentage (in %)					
	2023	2022	Totaal bestedingen	€ 4.532.290	€ 5.120.797
<u>Kosten beheer en administratie</u> x 100	5,1	5,1		100%	100%
Som der lasten					

2.2 Balans per 31 december 2023

(na voorstel resultaatverdeling)

Activa (in €)		31-12-2023	31-12-2022
<i>Vaste activa</i>			
Financiële vaste activa			
Overige deelnemingen	1	1	1
Overige effecten	2	108.747.373	101.749.526
Overige vorderingen	3	352.650	676.475
		109.100.024	102.426.002
<i>Vlottende activa</i>			
Vorderingen			
Overige vorderingen en overlopende activa		1.211.628	6.174.026
<i>Liquide middelen</i>			
ABN AMRO		71.571	1.285.349
Rabobank		852	995.795
F van Lanschot bankiers NV		3.807	176.619
Depositorerekeningen		26.200.000	0
		26. 276.230	2.457.763
Totaal activazijde		136.587.882	111.057.791
Passiva (in €)		31-12-2023	31-12-2022
<i>Stichtingsvermogen</i>			
Ongerealiseerde koersresultaten	4	4.186.942	-2.426.546
Bestemmingsreserve	5	423.879	705.422
Bestemmingsfondsen	6	110.239.607	92.333.523
Continuïteitsreserve	7	27.686	3.644
		114.878.114	90.616.043
<i>Langlopende schulden</i>			
Langlopende overige schulden	8	15.897.717	15.141.157
<i>Kortlopende schulden</i>			
Schulden aan leveranciers en handelskredieten		43.634	67.326
Kortlopende overige schulden en overlopende passiva	9	5.768.417	5.233.265
		5.812.051	5.300.591
Totaal passivazijde		136.587.882	111.057.791

2.3 Staat van baten en lasten over 2023 (in €)

		2023	Begroting 2023	2022
Nettobaten	10	718.451	868.500	1.030.352
Bestedingen	11	-3.901.207	-6.415.000	-4.554.873
Brutowinst		-3.182.756	-5.546.500	-3.524.521
Lasten				
Overige lasten	12	631.083	598.500	565.924
Totaal van bedrijfsresultaat		-3.813.839	-6.145.000	-4.090.445
Opbr. vord. die tot vaste activa behoren en eff.	13	21.292.307	5.000.000	16.868.566
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten		312.749	-	205
Waardeveranderingen van effecten	14	6.613.485	7.277.786	-8.215.610
Rentelasten en soortgelijke kosten	15	-119.326	-5.000	-182.900
Valutakoersverschillen		-23.308	-	-
Financiële baten en lasten		28.075.907	12.272.786	8.470.261
Totaal van netto resultaat		24.262.068	6.127.786	4.379.816
Bestemming saldo van baten en lasten (in €)				
			31-12-2023	31-12-2022
Bestemmingsfondsen			17.768.581	13.046.102
Bestemmingsreserve			-144.040	-292.879
Continuïteitsreserve			24.042	-157.797
Ongerealiseerde koersresultaten			6.613.485	-8.215.610
Totaal			24.262.068	4.379.816

2.4 Kasstroomoverzicht over 2022 (in €)

		2023	2022
Totaal van kasstroom uit operationele activiteiten			
Resultaat		-3.813.839	4.379.816
Valutaomrekeningsverschillen		-23.308	
Verandering in werkkapitaal			
Mutatie financiële activa en vorderingen en overlopende activa		-1.711.621	969.653
Mutatie kortlopende schulden		511.460	568.067
Mutatie langlopende schulden		756.560	-2.352.108
Totaal van kasstroom uit bedrijfsoperaties		-4.443.601	-814.388
Ontvangen interest		312.749	-
Opbr. vord. die tot vaste activa behoren en eff.	13	21.292.307	16.868.566
Betaalde interest	14	-119.326	-
		21.485.730	16.868.566
Totaal van kasstroom uit operationele activiteiten		17.204.982	20.433.994
Totaal van kasstroom uit investeringsactiviteiten			
Mutatie effecten		6.613.485	-81.832.268
Totaal van toename (afname) van geldmiddelen		23.818.467	-61.398.274
Verloop van toename (afname) van geldmiddelen			
Liquide middelen 1-1		2.457.763	63.856.037
Toename/afname van liquide middelen		23.818.467	-61.398.274
Liquide middelen 31-12		26.276.230	2.457.763

2.5 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Vestigingsadres en inschrijfnummer handelsregister
Stichting Ubbo Emmius Fonds, de Groningen University Foundation is feitelijk en statutair gevestigd op Oude Boteringestraat 44, 9712 GL te Groningen en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 41013496.

De belangrijkste activiteiten van de rechtspersoon
De activiteiten van Stichting Ubbo Emmius Fonds, de Groningen University Foundation bestaan voornamelijk uit de bevordering van het onderwijs en onderzoek aan de Rijksuniversiteit Groningen en alles wat daarmee in de ruimste zin verband houdt.

Informatieverschaffing over schattingen, oordelen, veronderstellingen en onzekerheden
Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van Stichting Ubbo Emmius Fonds, de Groningen University Foundation zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

De standaarden op basis waarvan de jaarrekening is opgesteld
De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met Richtlijn 650 Fondswervende instellingen, die uitgegeven is door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. Ten opzichte van vorig jaar zijn de gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling hetzelfde gebleven.

Financiële instrumenten
Beursgenoteerde effecten die onderdeel zijn van de handelsportefeuille worden gewaardeerd tegen actuele waarde (reële waarde). De reële waarde van beursgenoteerde effecten is gelijk aan de beurswaarde. Beursgenoteerde obligaties die geen onderdeel zijn van de handelsportefeuille worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

Andere dan beursgenoteerde effecten worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs of lagere actuele (reële) waarde. In dat laatste geval wordt de reële waarde benaderd met behulp van algemeen aanvaarde waarderingsmodellen en -technieken.

Waardevermeerderingen en waardeverminderingen van op actuele waarde gewaardeerde effecten worden onmiddellijk in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de effecten worden direct in de winst-en-verliesrekening verwerkt. Voor de ongerealiseerde koersresultaten wordt een wettelijke reserve gevormd.

Financiële vaste activa
De onder financiële vaste activa opgenomen vorderingen worden initieel gewaardeerd tegen de reële waarde onder aftrek van transactiekosten. Vervolgens worden deze vorderingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, welke in het algemeen gelijk is aan de nominale waarde. Bij de waardering wordt rekening gehouden met eventuele waardeverminderingen.

Effecten (aandelen) worden gewaardeerd tegen de actuele waarde, voor de ongerealiseerde koersresultaten wordt een wettelijke reserve gevormd.

Vorderingen
De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Deze is gelijk aan de nominale waarde onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid, tenzij anders vermeld. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen
Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen
Een continuïteitsreserve wordt gevormd voor de dekking van risico's op korte termijn en om zeker te stellen dat de stichting ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen. De continuïteitsreserve bestaat uit het resultaat van de fondsenwerving, maar ook uit inkomsten die geen specifieke bestemming hebben gekregen. Uit de statuten van de stichting blijkt dat de kosten voor fondsenwerving in redelijke verhouding moeten staan tot de opbrengsten.

Bestemmingsfondsen
De stichting stimuleert het instellen van fondsen op naam en kent momenteel elf fondsen op naam. In de statuten van het Ubbo Emmius Fonds is opgenomen dat fondsen op naam een eigen statuut of reglement hebben, dat door het bestuur van het Ubbo Emmius Fonds moet zijn goedgekeurd. Als een fonds op naam aan het Ubbo Emmius Fonds wordt overgedragen of tot stand komt in samenspraak tussen de insteller en het Ubbo Emmius Fonds, wordt – binnen het kader van de statutaire doelstelling van het Ubbo Emmius Fonds – met de specifieke wensen van de insteller of oprichter rekening gehouden. Twee van de fondsen op naam, te weten het Eric Bleumink Fellowship (voorheen Eric Bleumink Fonds) en het Fonds Gooische Groningers hebben een fondsenwervend karakter. Het Fonds M20 is een vermogensfonds waarvoor elk jaar bestedingsbudget wordt vastgesteld. De overige fondsen zijn (bescheiden) vermogensfondsen zonder fondsenwervend karakter.

Andere wettelijke reserves, onderscheiden naar hun aard

Bestemmingsreserve
De bestemmingsreserve bestaat uit schenkingen, donaties of anderszins die een specifieke bestemming hebben, maar die door verschillende oorzaken nog niet besteed zijn aan dit doel. Het bestuur heeft bepaald dat de besteding van deze middelen in overeenstemming moet blijven met het doel waarvoor ze geworven zijn. Deze middelen worden derhalve toegevoegd dan wel onttrokken aan de bestemmingsreserve, dat wil zeggen aan de projecten die binnen de bestemmingsreserve zijn gedefinieerd binnen de thema's beurzen, prijzen, grants en overig. (Zie bijlage Specificatie bestemmingsreserve). Wanneer een project waarvoor fondsen zijn verworven gereed is, wordt het project afgesloten en wordt het saldo ten gunste of ten laste gebracht van de bestemmingsreserve “Onderwijs en onderzoek Algemeen”.

Ongerealiseerd Koersresultaat
Ongerealiseerd koersresultaat is het resultaat van de aangehouden effecten dat nog niet gerealiseerd is oftewel de actuele fondswaarde op ultimo boekjaar minus het aankoopbedrag.

Langlopende schulden
Langlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Na eerste verwerking worden ze gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Indien geen sprake is van (dis)agio of transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

Kortlopende schulden
De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar.

De bepaling van het resultaat
Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De opbrengsten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd.

Baten
De baten betreffen ontvangen en toegezegde donaties, zowel van particulieren als van foundations, bedrijven of instellingen, uit eigen fondsenwerving in het verslagjaar. Overige baten betreffen rentebaten en liquidatie-saldi in het verslagjaar. Baten in de vorm van goederen of diensten worden gewaardeerd tegen de reële waarde, voor zover deze betrouwbaar kan worden vastgesteld en materieel is en tegen die reële waarde verwerkt in de staat van baten en lasten, een en ander conform RJ 640.204. Baten uit nalatenschappen en voorlopige uitbetalingen in de vorm van voorschotten zijn verwerkt in het boekjaar waarin ze worden ontvangen als baten uit nalatenschappen een en ander conform RJ 640.208.

Lasten
De lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben en besteedt ten behoeve van onderwijs resp. onderzoekprojecten op het gebied van Healthy Ageing, Energy en Sustainable Society resp. overige doelstellingen van de universiteit.

Financiële baten en lasten
Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Waardeveranderingen van financiële instrumenten die op actuele waarde gewaardeerd zijn, worden verwerkt in de staat van baten en lasten.

2.6 Toelichting op de balans per 31 december 2023

2.6.1 Activa

Vaste activa (in €)	31-12-2023	31-12-2022	Boekwaarde per 1 januari	41.157.218	18.340.044
Overige deelnemingen 1			Saldo aan- en verkopen	-2.209.923	27.689.425
Deelneming Finecht B.V.	1	1	Waardeveranderingen van overige effecten	6.131.039	-4.872.251
Het UEF heeft via een schenking in 2016 60 certificaten van aandelen ontvangen in een niet aan een effectenbeurs genoteerde vennootschap. Deze certificaten geven recht op dividenden, maar zijn niet vrij verhandelbaar. Als certificaathouder beschikt het UEF niet over stemrecht. In november 2021 heeft de bewindvoerder van de vennootschap besloten tot splitsing van de vennootschap. Dat resulteerde tot de stichting van de UEF Funding BV waarvan het UEF enig aandeelhouder is. Deze vennootschap is in 2022 geliquideerd. In de UEF Funding BV zat daarnaast een deelname in een vennootschap, welke nu in bezit is van het Ubbo Emmius Fonds. Omdat hiervan geen waarde bekend is, wordt de deelname van in de Finecht BV conform RJ 226.205 gewaardeerd tegen de kostprijs van nihil.			Boekwaarde per 31 december	45.078.334	41.157.218
			Obligaties	2023	2022
			Boekwaarde per 1 januari	23.524.213	8.778.205
			Saldo aan- en verkopen	440.964	17.774.359
			Waardeveranderingen van obligaties	1.335.532	-3.028.351
			Boekwaarde per 31 december	25.300.709	23.524.213
			Overige beleggingen	2023	2022
			Boekwaarde per 1 januari	8.857.864	4.288.018
			Saldo aan- en verkopen	93.175	6.026.424
			Waardeveranderingen van overige beleggingen	-945.748	-1.456.578
			Boekwaarde per 31 december	8.005.291	8.857.864
Overige effecten 2					
	31-12-2023	31-12-2022			
Aandelen	45.078.334	41.157.218			
Obligaties	25.300.709	23.524.213			
Overige beleggingen	8.005.291	8.857.864			
Alternatieve beleggingen	26.385.805	26.395.649			
Liquiditeiten	3.977.234	1.814.582			
	108.747.373	101.749.526			

Alternatieve beleggingen

Boekwaarde per 1 januari	26.395.649	1.367.535
Saldo aan- en verkopen	-	23.875.007
Waardeveranderingen van alternatieve beleggingen	-9.844	1.153.107
Boekwaarde per 31 december	26.385.805	26.395.649
Liquiditeiten	2023	2022
Boekwaarde per 1 januari	1.814.582	4.012.022
Saldo aan- en verkopen	2.060.146	-2.185.903
Waardeveranderingen van liquiditeiten	102.506	-11.537
Boekwaarde per 31 december	3.977.234	1.814.582

Liquiditeiten

Boekwaarde per 1 januari	1.814.582	4.012.022
Saldo aan- en verkopen	2.060.146	-2.185.903
Waardeveranderingen van liquiditeiten	102.506	-11.537
Boekwaarde per 31 december	3.977.234	1.814.582

Overige vorderingen 3

	31-12-2023	31-12-2022
Te ontvangen schenkingen	352.650	676.475
Te ontvangen schenkingen	2023	2022
Boekwaarde per 1 januari	676.475	1.069.298
Toegeving in boekjaar	10.000	700
Ingetrokken schenkingen	-25.050	-
Ontvangen in boekjaar	-308.775	-393.523
Boekwaarde per 31 december	352.650	676.475

De overige vorderingen bedragen € 352.650 en bestaan uit schenkingsovereenkomsten met particulieren en organisaties (stichtingen) waar de looptijd langer is dan een jaar. Het fonds incasseerde in 2023 € 308.775 op deze vorderingen. Daarnaast kwam er voor € 10.000 aan nieuwe vorderingen bij in 2023. Voor € 25.050 werden toezeggingen weer ingetrokken.

Te ontvangen komende jaren (in €)

	31-12-2023
2024	175.675
2025	158.925
2026	16.050
2027	2.000
Totaal	352.650

2.6.2 Vlottende activa

Vorderungen (in €)

Belastingen en premies sociale verzekeringen	31-12-2023	31-12-2022
Te vorderen dividendbelasting	968.492	6.174.026
Overige vorderingen en overlopende activa	31-12-2023	31-12-2022
Te vorderen overige rente	240.025	-
Vooruitbetaalde bedragen	3.111	-
	243.136	-

2.6.3 Passiva

Stichtingsvermogen 4

In onderstaand overzicht is het verloop van het eigen vermogen weergegeven (in €):

	Ongerealiseerde koersresultaten	Bestemmings reserve	Bestemmings fondsen	Continuïteits reserve	Totaal
Stand per 1 januari 2023	-2.426.546	705.422	92.333.523	3.644	90.616.043
Mutatie uit resultaatverdeling	6.613.488	-146.543	17.771.084	24.042	24.262.071
Toevoeging	-	-	-	-	-
Overboeking	-	-135.000	135.000	-	-
Stand per 31 december 2023	4.186.942	423.879	110.239.607	27.686	114.878.114

Bestemmingsreserve 5

	31-12-2022	Baten	Lasten	31-12-2023
Grants	277.779	122.905	-241.424	159.260
Beurzen	56.821	12.195	-15.562	53.454
Overig	370.822	12.115	-171.772	211.165
Totaal	705.422	147.089	-428.758	423.879

Bestemmingsfondsen 6

In bijlage 1 is een uitsplitsing van de bestemmingsfondsen opgenomen.

Bestemmingsfondsen	31-12-2022	Baten	Lasten	31-12-2023
Grants	91.667.755	22.798.872	-4.783.177	109.683.450
Beurzen	514.323	67.281	-166.462	415.142
Prijzen	151.447	7.500	-17.935	141.012
Totaal	92.333.523	22.873.653	-4.967.574	110.239.604

Continuïteitsreserve 7

	2023	2022
Stand per 1 januari	3.644	161.441
Uit resultaatverdeling	24.042	-157.797
Stand per 31 december	27.686	3.644

2.6.4 Langlopende schulden

Langlopende overige schulden (in €) 8

	31-12-2023	31-12-2022
Langlopende toezeggingen	15.897.717	15.141.157

De omvang van de langlopende schulden bedraagt in totaal € 15.897.717. De langlopende schulden betreffen alle verplichtingen die voor de periode 2025 en erna gelden en juridisch afdwingbaar zijn.

Overzicht Projecten

	Looptijd langer dan een jaar	Totale toezegging
CogniGron	11.294.000	15.229.000
Managementkwaliteit	18.500	18.500
CoCost (Kimaro)	95.000	95.000
Cocost (DOB Ecology)	144.425	277.950
Cocost (Grumeti)	20.000	40.000
Rudi Drent Chair (Triodos Foundation)		10.000
Waakvogels Observatorium		75.000
Chirality and Motion	1.625.000	2.125.000
M20 Promotieplaatsen	2.694.592	3.709.592
Restoring Acces To Memories	6.200	6.200
Totaal	15.897.717	21.586.242

2.6.5 Kortlopende schulden

Kortlopende overige schulden en overlopende passiva

(in €) 9

	31-12-2023	31-12-2022
Kortlopende toezeggingen	5.688.525	5.204.315
Nog te ontvangen facturen	67.392	25.000
Accountantskosten	12.500	3.950
	5.768.417	5.233.265

Kortlopende toezeggingen

	31-12-2023	31-12-2022
Cognigron	3.935.000	4.200.000
Cocost (DOB Ecology)	133.525	133.525
Cocost (Grumeti)	20.000	20.000
Rudi Drent Chair (Triodos Foundation)	10.000	10.000
Waakvogels Observatorium	75.000	106.250
Leerstoel Z-O Azië Studies	-	17.040
Chirality and Motion	500.000	500.000
M20 Promotieplaatsen	1.015.000	217.500
Totaal	5.688.525	5.204.315

2.6.6 Niet in de balans opgenomen rechten, verplichtingen en regelingen

Schenking anonieme donateur D

Op 14 december 2020 heeft het Ubbo Emmius Fonds een overeenkomst geldlening annex periodieke schenking afgesloten met een donateur, geldend voor de periode 2021 – 2024. De overeenkomst houdt het volgende in:

- Een overeenkomst van lening aan het UEF voor een bedrag van € 10.000 welke in vijf jaarlijkse termijnen kwijtgescholden zal worden. Er is geen rente verschuldigd.
- De jaarlijkse periodieke uitkering wordt verrekend tegen eenzelfde bedrag als aflossing die het Ubbo Emmius Fonds dient te betalen aan de leninggever. Dit leidt de komende jaren niet tot een inkomende of uitgaande geldstroom.

Volgens de overeenkomst zal bij het eventuele overlijden van de schenker geen verrekening of teruggave van de laatste betaalde termijn of een gedeelte daarvan kunnen worden gevorderd. De resterende lening bedraagt ultimo 2023 € 2.000.

2.7 Toelichting op de staat van baten en lasten over 2023

(in €)	2023	Begroting 2023	2022			
Nettobaten	718.451	868.500	1.030.352	Algemene kosten	2023	2022
Bestedingen	-3.901.207	-6.415.000	-4.554.873	Kosten beheer en administratie (In Kind RUG)	306.000	333.000
Brutowinst	-3.182.756	-5.546.500	-3.524.521	Advieskosten	109.206	136.518
Nettobaten 10				Accountantskosten, onderzoek van de jaarrekening	22.830	15.748
In kind bijdrage RUG		2023	2022	Abonnementen en contributies	16.579	9.258
Grants		306.000	333.000	Notariskosten	154	6.751
Beurzen		237.905	567.581	Bankkosten	380	1.764
Prijzen		81.248	113.886	Betalingsverschillen	-	-21
Overige		7.500	7.500	Overige algemene kosten	32.595	42.812
Totaal		718.451	1.030.352	Totaal Algemene kosten	487.744	545.830
Bestedingen 11				Opbr. Vord. die tot vaste activa behoren en eff. 13	2023	2022
Grants		2023	2022	Ontvangen dividenden	21.292.307	16.868.566
Beurzen		3.516.452	4.359.630	Rentelasten en soortgelijke kosten 14		
Prijzen		351.945	174.243	Overige rentelasten	117.605	91.872
Overige		17.500	17.500	Betaalde bankrente	1.721	91.028
Totaal		15.310	3.500	Overige rentelasten	119.326	182.900
Overige lasten 12				Kosten effecten	117.605	91.872
Overige personeels kosten	2023	begroting 2023	2022			
Kantoorkosten	111.634	100.000	-			
Algemene kosten	31.705	45.000	20.094			
Totaal	487.744	453.500	545.830			
Overige personeelskosten						
Diensten door derden		2023	2022			
Kantoorkosten		111.634	-			
Boekhouding		2023	2022			
Kosten automatisering		22.318	16.503			
Kantoorbenodigdheden		9.387	1.746			
Porti		-	1.468			
Overige kantoorkosten		-	7			
Totaal kantoorkosten		-	370			
		31.705	20.094			

Analyse verschil uitkomst met budget						
	€	2023 %	Begroting 2023 €	%	€	Vershil %
Nettobaten	718.451	100,0	868.500	100,0	-150.049	-17,3
Bestedingen	-3.901.207	-543,0	-6.415.000	-738,6	2.513.793	39,2
Brutowinst (A)	-3.182.756	-443,0	-5.546.500	-638,6	2.363.744	42,6
Lasten uit hoofde van personeels beloningen	111.634	15,5	100.000	11,5	11.634	11,6
Overige lasten	519.449	72,3	498.500	57,4	20.949	4,2
Totaal van som der kosten	631.083	87,8	598.500	68,9	32.583	5,4
Totaal van bedrijfsresultaat	-3.813.839	-530,8	-6.145.000	-707,5	2.331.161	37,9
Financiële baten en lasten	28.075.907	3.907,8	12.272.786	1.413,1	15.803.121	128,8
Totaal van netto resultaat	24.262.068	3.377,0	6.127.786	705,6	18.134.282	295,9

Overige toelichtingen

Gemiddeld aantal werknemers
Gedurende het jaar 2023 waren 0 werknemers in dienst op basis van een (volledig) dienstverband (2022: 0). Hiervan waren 0 werknemers werkzaam buiten Nederland (2022: 0). De werknemers die het Ubbo Emmius Fonds ondersteunen, zijn in loondienst van de Rijksuniversiteit Groningen en ontvangen salaris conform de cao Nederlandse Universiteiten.

Statutaire regeling omtrent de bestemming van de winst
Artikel 3, 1e lid van de statuten van het Ubbo Emmius Fonds (laatst gewijzigd op 18 december 2023) geeft aan hoe het vermogen van het Ubbo Emmius Fonds wordt gevormd: Artikel 3. Het vermogen van het Ubbo Emmius Fonds wordt gevormd door:

a. Donaties, giften, legaten, hetgeen door erfstelling verkregen worden met dien verstande dat:

- Een nalatenschap uitsluitend kan worden aanvaard onder het voorrecht van boedelbeschrijving;
- Specifieke bestemmingen van subsidies, giften, periodieke schenkingen, legaten en hetgeen door erfstelling wordt verkregen, worden gerespecteerd, waarbij voor substantiële bedragen de mogelijkheid bestaat tot het creëren van een een fonds op naam;

- b. Opbrengsten uit fondsenwerving;
- c. Opbrengsten uit de samenwerking met andere rechtspersonen;
- d. Uitgifte van participaties en leningen met een specifiek karakter;
- e. Alle andere baten.
- Het resultaat van € 24.262.068 wordt ten gunste van het vermogen gebracht, in overeenstemming met de richtlijnen voor de jaarverslaglegging.

Bijlage 1: Overzicht Bestemmingsfondsen en -reserves

Specificatie bestemmingsfondsen 2023 (in €)

	Begin saldo	Baten	Lasten	Bijdrage dekking algemene kosten	Mutatie door overboeking	Eind saldo	Mutatie reserve
Grants							
510078 - J.P. Nater Fonds	156.889	-	-	450	-	156.439	-450
510172 - Verouderingsziekten							
AK 't Gooi	26.656	-3.000	26.656	76	-	2.924	-23.732
510178 – Grendos Fonds	30.822	-	-	88	-	30.734	-88
510256 – Revafonds	11.968	-	-	34	-	11.964	-34
510240 - M20	91.441.400	22.650.872	4.478.429	262.058	-	109.361.787	-23.732
510263 – Digifonds Noord	-	-	15.000	387	135.000	119.613	119.613
Totaal Grants	91.667.755	-22.663.872	4.520.085	263.091	135.000	109.683.451	18.015.696
Beurzen							
510050 - Eric Bleumink Fonds	476.338	-57.281	164.988	1.365	-	367.266	-109.072
510243 - Archivist Training Fund	37.985	-10.000	-	109	-	47.876	9.891
Totaal Beurzen	514.323	-67.281	164.988	1.474	-	415.142	-99.181
Prijzen							
510231 - Beste docent van het jaar (COWOG Fonds)	113.726	-	10.000	326	-	103.400	10.326
510232 - Beste scriptie Institutional Investment Management	30.208	-	-	87	-	30.121	87
510233 - Beste dissertatie van het jaar (Wierenga-Rengerink Fonds)	7.513	-7.500	7.500	22	-	7.491	-22
Totaal Prijzen	151.447	-7.500	17.500	435	-	141.012	-10.435
Totaal bestemmings fondsen	92.333.525	-22.738.654	4.702.573	265.000	135.000	110.239.606	17.906.081

Specificatie bestemmingsreserves 2023 (in €)

	Begin saldo	Baten	Lasten	Mutatie door overboeking	Eind saldo	Mutatie reserve
Grants						
510002 - Healthy Ageing Fund	477	-50	527	-	-	-477
510196 – Beat the Bacterium	125	-	125	-	-	-125
510212 – Kromfondsen	10.776	-	-	-	10.776	-
510224 - Nano Spies in Cancer Cells	25	-	25	-	-	-25
510247 - Onderzoek behandel methoden leukemie	715	-	715	-	-	-715
510258 - Crowdfunding tegen Corona	100	-	100	-	-	-100
510003 - Energy Fund	15.883	-	15.883	-	-	-15.883
510187 - Plastic zonnecellen AK Den Haag	300	-	300	-	-	-300
510223 - STINGS AK Kennemerland	3.300	-250	3.550	-	-	-3.300
510235 - Grutto Onderzoek	1.296	-	1.296	-	-	-1.296
510248 - Impact klimaatverandering op kwelders	50	-	50	-	-	-50
510249 - Ontwikkeling databank voor regionale onderwijsongelijkheid	7.550	-	7.550	-	-	-7.550
510251 - Materiaal hergebruik in een circulaire economie	613	-	613	-	-	-613
510252 - Rudi Drent Chair for Global Flyway Ecology	-9.637	-6.000	-32.046	-	28.409	38.046
510257 - Fugel Earth, an observatory for global ecological change	37.500	-	37.500	-	-	-37.500
510261 - CoCoST	12.145	-100.000	100.000	-	12.145	-
510262 - Bird Eyes Centre	24.250	-15.000	39.250	-	-	-24.250
510264 - Chirality and Motion, From the Origin of Life to Smart Medicin	8.621	-	109	-	8.512	-109
510265 - Restoring Acces to Memories	-62.000	-62.000	-	-	-	62.000
510138 - Dode Zeerollen onderzoek	23.100	-	23.100	-	-	-23.100
510210 - Vrienden van het KNIR	18.637	-	-	-	18.637	-
510221 - Tools & Materials Fund	48.777	-1.605	16.000	-	34.382	-14.395
510229 - Kenia-project	175	-	175	-	-	-175
510263 - DigiFonds Noord	135.000	-	-	-135.000	-	-135.000
510266 – Noodfondsen	-	-50.000	3.600	-	46.400	46.400
Totaal Grants	277.778	-234.905	218.422	-135.000	159.261	-118.517
Beurzen						
10175 - Junior Scientific Masterclass beurzen	20.965	-6.180	-	-	27.145	6.180
510201 - MPDI beurzen	1.005	-335	-	-	1.340	335
510250 - Onderzoek naar influenza specifieke immuniteit	230	-	230	-	-	-230
510254 - 10k voor 10k Cycling for cancer research	140	-	140	-	-	-140
510234 - IGEM	11.823	-340	12.163	-	-	-11.823
510089 - Groninger Universiteitsfondsen	-1.237	-2.022	785	-	-	1.237
510183 - Avril McDonald Memorial Fund	15.564	-5.040	3.987	-	16.617	1.053
510208 - Honours College Fund	30	-	30	-	-	-30
510253 - UCFF - University College Fryslân Foundation	8.302	-50	-	-	8.352	50
Totaal Beurzen	56.822	-13.967	17.335	-	53.454	-3.368
Overig						
510001 - Onderwijs en onderzoek algemeen	370.822	-12.115	171.771	-	211.166	159.656
Totaal Overig	370.822	-12.115	171.771	-	211.166	159.656
Totaal bestemmingsreserve	705.422	-260.987	407.528	-135.000	423.881	-281.541

Bijlage 2: Baten en lasten UEF

Staat van baten en lasten 2023 (in €)

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
Baten			
Grants	237.905	300.000	567.581
Beurzen	81.248	10.000	113.886
Prijzen	7.500	125.000	7.500
Overig	85.797	100.000	8.386
Som van de baten	412.451	535.000	697.353
Lasten			
Grants			
Chirality and Motion, From the Origin of Life to Smart Medicines			2.500.000
CoCost	100.000		350.000
DigiFonds Noord	15.000		15.000
Dode Zeerollen onderzoek	23.100		
Energy fund	8.000		
Grendos Fonds			4.000
J.P. Nater Fonds			29.159
Kromfonds			19.224
Lymferklierkankeronderzoek			96.500
M20	3.256.483		870.000
Noodfonds	3.600		
Restoring Acces to Memories			62.000
Revafonds			94.747
Rudi Drent Chair for Global			
Flyway Ecology	46.000		35.000
Verouderingsziekten AK 't Gooi	26.656		
Waakvogels Observatorium	16.000		
De hieronder genoemde grants zijn niet besteed aan doelstellingen, deze grants zijn gestopt en de nog openstaande saldo's zijn overgemaakt naar Rudi Drent Chair for Global Flyway Ecology.			
Bird Eyes Centre	39.250		
Fugel Earth, an observatory for global ecological change	37.500		
Grutto Onderzoek	1.296		9.000
Rudi Drent Chair for Global Flyway Ecology	-78.046		

De hieronder genoemde grants zijn niet besteed aan doelstellingen, deze grants zijn gestopt en de nog openstaande saldo's zijn overgemaakt naar onderwijs en onderzoek algemeen.

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
Beat the Bacterium	125		250.000
Crowdfunding tegen Corona	100		
Energy Fund	7.883		
Healthy Ageing Fund	527		
Impact klimaatverandering op kwelders	50		
Kenia project	175		
Materiaal hergebruik in een circulaire economie	613		
Nano Spies in Cancer Cells	25		25.000
Onderzoek behandelmethoden leukemie	715		
Ontwikkeling databank voor regionale onderwijsongelijkheid	7.550		
Plastic zonnecellen AK Den Haag	300		
STINGS AK Kennemerland	3.550		
Totaal Grants	3.516.452	6.210.000	4.084.630
Beurzen			
Archivist Training Fund			163.423
Avril McDonald Memorial Fund	1.838		
Eric Bleumink Fonds	164.988		
Groninger Universiteitsfonds	785		8.798
IGEM	12.163		2.022
Onderstaande beurzen zijn niet besteed aan doelstellingen maar opgeheven en het saldo is ten gunste gekomen van Onderwijs en onderzoek algemeen.			
10k voor 10k Cycling for cancer research	140		
Honours College Fund	30		
Onderzoek naar influenza specifieke immuniteit			
Totaal Beurzen	180.174	20.000	174.243
Prijzen			
Beste docent van het jaar (COWOG Fonds)	10.000		10.000
Beste dissertatie van het jaar (Wierenga-Rengerink Fonds)	7.500		7.500
Totaal Prijzen	17.500	170.000	17.500
Overig			
Onderwijs en onderzoek algemeen	1.71.771		3.500
UEF Algemeen	15.310		
Totaal Overig	187.081	15.000	3.500
Totaal besteed aan doelstellingen	3.901.207	6.415.000	4.279.873

UEF Ubbo
Emmius
Foundation

rijksuniversiteit
groningen